

YOUNG DIGITAL LEADERS

Διδακτέα Ύλη 2019

Περιεχόμενα:

- 1 Τι είναι το πρόγραμμα Young Digital Leaders?
- 2 Η διδακτέα ύλη του προγράμματος Young Digital Leaders
- 7 Βασικές Έννοιες

Ενότητα 1 — Επισκόπηση

- 18 Εντοπίστε τις Ψευδείς Ειδήσεις
- 19 Γεγονός ή Μυθοπλασία
- 20 Ποια είναι η ιστορία;
- 22 Ελέγξτε την ροή ειδήσεων...

Ενότητα 2 — Επισκόπηση

- 25 Αναλαμβάνοντας την λειτουργία του σχολείου
- 28 Στερεοτυπικές Αφηγήσεις
- 29 Συζήτηση στην τάξη

Ενότητα 3 — Επισκόπηση

- 32 Αρχική: Πώς και γιατί;
- 34 Ποια η διαφορά;
- 37 Πρόσεξε το ύφος σου!
- 39 Συζήτηση στην τάξη

Ενότητα 4 — Επισκόπηση

- 42 Αρχική: Τι είναι συναίνεση;
- 43 Μάθε τα δικαιώματά σου.
- 43 Έλεγξε την συγκατάθεσή σου;
- 44 Ρητορική Μίσους και Ελευθερία του Λόγου
- 45 Απαντήσεις

Ενότητα 5 — Επισκόπηση

- 49 Η δύναμη των νέων
- 51 Ανάλαβε Δράση
- 52 Συζήτηση στην τάξη
- 53 Παραρτήματα

Τι είναι το Πρόγραμμα Young Digital Leaders?

Στη Google, πιστεύουμε ότι για να δημιουργούνται διασκεδαστικές, θετικές και ζωντανές κοινότητες στο διαδίκτυο, οι νέοι θα πρέπει να μάθουν να είναι ενεργοί δρώντες, όχι απλά παρευρισκόμενοι. Θέλουμε να εξοπλίσουμε τους νέους με τις δεξιότητες που χρειάζονται για να κάνουν τις σωστές επιλογές στο διαδίκτυο. Αυτό σημαίνει να μάθουν πώς μπορούν να είναι ψηφιακοί ηγέτες και όχι μόνο απλοί χρήστες των social media - να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις πραγματικές από τις ψευδείς πληροφορίες στο διαδίκτυο, να αντιδρούν στην ρητορική του μίσους και να ασκούν και να σέβονται την ελευθερία του λόγου, να γνωρίζουν τα δικαιώματά τους online και να χρησιμοποιούν όλο το φάσμα των διαθέσιμων ψηφιακών εργαλείων για να γίνουν κοινωνοί θετικών αλλαγών.

Το πρόγραμμα Young Digital Leaders, είναι ένα πανευρωπαϊκό πρόγραμμα που αναπτύχθηκε από τον οργανισμό ISD (Institute for Strategic Dialogue) και στοχεύει στην ενδυνάμωση των νέων μέσω της ψηφιακής ιθαγένειας (digital citizenship), της κριτικής σκέψης και του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας στο ψηφιακό περιβάλλον (media literacy), δεξιότητες δηλαδή που ξεπερνούν τα στενά όρια μιας αίθουσας διδασκαλίας, ούτως ώστε να μπορούν οι νέοι πράγματι να υιοθετήσουν τον ρόλο ενός υπεύθυνου ψηφιακού ηγέτη.

Η διδακτέα Ύλη του Προγράμματος Digital Leaders

Το πρόγραμμα σπουδών του Young Digital Leaders αποτελείται από πέντε ενότητες που απευθύνονται σε μαθητές ηλικίας από 12 έως 15 ετών. Σύμφωνα με τον ορισμό της ψηφιακής ιθαγένειας (digital citizenship) του Συμβουλίου της Ευρώπης, το πρόγραμμα σπουδών έχει ως στόχο να υποστηρίξει τους μαθητές:

- *Να έχουν αυξημένη κριτική στάση στην κατανάλωση των πληροφοριών στο διαδίκτυο*
- *Να είναι περισσότερο αποτελεσματικοί στην online επικοινωνία τους*
- *Να γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και τα δικαιώματα των άλλων, τις ευθύνες τους και τις ευκαιρίες που υπάρχουν στο διαδίκτυο*

Προκειμένου να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, το πρόγραμμα σπουδών προσφέρει σχεδιαγράμματα συνεδριών και καθοδήγηση για τις πέντε ακόλουθες ενότητες:

Συνειδητοποιημένοι Καταναλωτές, Ανθεκτικοί Πολίτες, Αποτελεσματική Επικοινωνία, Γνωρίζω τα Δικαιώματά μου στο Διαδίκτυο και Ψηφιακοί Ηγέτες.

Σε αυτές τις πέντε ενότητες, οι σπουδαστές θα αναπτύξουν τις γνώσεις τους σχετικά με βασικές έννοιες του διαδικτύου, τις δεξιότητες που χρειάζονται για να εντοπίσουν τους διαδικτυακούς κινδύνους, τις αποτελεσματικές συμπεριφορές που απαιτούνται για να μπορούν να αλληλεπιδρούν με σεβασμό και για να διαδραματίζουν θετικό ρόλο στην ηλεκτρονική κοινότητα.

Οι ενότητες μπορούν να προσαρμοστούν ανάλογα με τις ανάγκες των καθηγητών και της τάξης και αποτελούν έναν διασκεδαστικό, καινοτόμο και συναρπαστικό τρόπο με τον οποίο οι νέοι μπορούν να μάθουν σχετικά με την ψηφιακή ιθαγένεια και την ηγεσία στο διαδίκτυο. Αυτό το πρόγραμμα σπουδών, σε συνδυασμό με την συνοδευτική powerpoint παρουσίαση και τον οδηγό για τους συντονιστές των συνεδριών, παρέχει όλες τις πληροφορίες και την καθοδήγηση που απαιτούνται για την υλοποίηση του προγράμματος.

Κατά την διάρκεια των ενοτήτων, τέσσερις βασικές ερωτήσεις θα τεθούν στους μαθητές, καθεμία από τις οποίες θα σχετίζεται με την προηγούμενη. Οι απαντήσεις σε αυτές θα αποτελέσουν τη βάση της τελικής δραστηριότητας του προγράμματος σπουδών, προσφέροντας στους μαθητές την ευκαιρία να δημιουργήσουν ψηφιακές εκστρατείες ή να συνεισφέρουν σε υπάρχουσες, οι οποίες αφορούν ένα κοινωνικό, πολιτικό ή πολιτιστικό ζήτημα που είναι σημαντικό για αυτούς. **Ανατρέξτε στο Παράρτημα 1.3 για το έγγραφο με τις Βασικές ερωτήσεις.**

Η διδακτέα Ύλη του Προγράμματος Young Digital Leaders

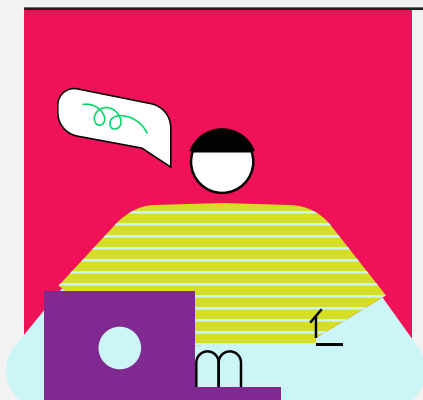
Ενότητα 1, Συνειδητοποιημένοι Καταναλωτές:

Σκοπός της πρώτης ενότητας είναι να διδάξει στους μαθητές τις σύγχρονες προκλήσεις που συνδέονται με την κατανάλωση περιεχομένου που προκύπτει από τα μέσα ενημέρωσης και τις συζητήσεις στα κοινωνικά μέσα. Αυτό περιλαμβάνει την κατανόηση των εννοιών fake news, «κλειστές ομάδες» και filter bubbles. Οι μαθητές θα διδαχθούν για ποιο λόγο υπάρχουν τα fake news (ψευδείς ειδήσεις), πώς να τις αναγνωρίζουν και πώς να κάνουν θετικά βήματα για να ανταποκριθούν σε αυτά. Η ενότητα αυτή θα ενισχύσει την κατανόηση τους για τα υπάρχοντα κλειστά περιβάλλοντα στα οποία αλληλεπιδρούν και τα οποία επηρεάζουν τις εμπειρίες τους στο διαδίκτυο («κλειστές ομάδες», filter bubbles- δίδεται αναλυτικός ορισμός παρακάτω). Οι μαθητές θα ενθαρρυνθούν επίσης να διαφοροποιήσουν τις πηγές από τις οποίες λαμβάνουν την ενημέρωσή τους, προκειμένου να αναπτύξουν καλύτερα ενημερωμένες και σφαιρικές απόψεις σε διαφορετικά θέματα. Για να επιτευχθεί αυτό, η ενότητα έχει ως στόχο να δώσει τη δυνατότητα στους σπουδαστές να διαχειρίζονται με κριτική σκέψη τις πληροφορίες που λαμβάνουν στο διαδίκτυο και να συμβάλλουν θετικά σε αυτό, διασφαλίζοντας παράλληλα την ευημερία των κοινοτήτων τους και την δική τους ακεραιότητα στο διαδίκτυο.

Ενότητα2, Ανθεκτικοί Πολίτες:

Η δεύτερη ενότητα διδάσκει στους μαθητές τι είναι τα στερεότυπα, πώς προκύπτουν και τι αντίκτυπο έχουν στα άτομα και στην ευρύτερη κοινωνία. Μόλις γίνει αυτό κατανοητό, οι μαθητές θα μάθουν πώς τα στερεότυπα οδηγούν τους ανθρώπους να σχηματίζουν προκατειλημμένες στάσεις απέναντι σε διαφορετικές κοινότητες, που συχνά εκδηλώνονται μέσα από μια διαχωριστική νοοτροπία «εμείς εναντίον των άλλων». Η ενότητα θα αναδείξει πώς αυτές οι προκαταλήψεις μπορούν να αξιοποιηθούν και να χειραγωγηθούν από διάφορους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, των πολιτικών κομμάτων, των φίλων, της οικογένειας, προκειμένου να προωθήσουν την ατζέντα τους. Τέλος, θα ζητηθεί από τους μαθητές να εξετάσουν τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαν να δραστηριοποιηθούν διαδικτυακά ενάντια στις διχαστικές αφηγήσεις. Θα αναπτύξουν τεχνικές για να συνεισφέρουν με θετικό τρόπο και ενσυναίσθηση στην ηλεκτρονική κοινότητα.

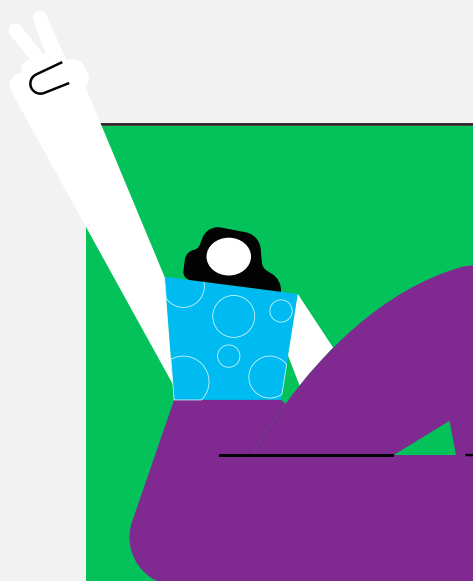
Ενότητα 3, Αποτελεσματική Επικοινωνία:

Η ενότητα 3 διδάσκει τους μαθητές πώς να επικοινωνούν ένα γεγονός, απόψεις και μηνύματα με τρόπο που να λαμβάνει υπόψη του τη διαφορά ανάμεσα στο online και το offline κοινό. Κατά τη διάρκεια αυτής της ενότητας, θα εξετάσουν τη σημασία των βασικών δεξιοτήτων επικοινωνίας, όπως η χρήση του ύφους και της γλώσσας, και το πώς να είναι καλοί ακροατές. Στη συνέχεια, θα σχεδιάσουν ιδέες για το πώς να επικοινωνούν τα συναισθήματά τους αποτελεσματικά γύρω από τα ζητήματα που τίθενται στο βασικό ερώτημα 2. Για να το κάνουν αυτό, οι μαθητές θα αντλήσουν παραδείγματα από εμπνευσμένους ανθρώπους που έχουν καταφέρει να μεταφέρουν σημαντικά μηνύματα στο online κοινό.

Ενότητα 4, Γνωρίζω τα Δικαιώματά μου στο Διαδίκτυο:

Η ενότητα 4 διδάσκει στους μαθητές τα σημαντικά δικαιώματα και τις ευθύνες που έχουν στον ψηφιακό κόσμο. Πρώτον, η ενότητα εξετάζει τα δικαιώματα που έχουν σχετικά με την ιδιωτική ζωή τους στο διαδίκτυο και το δικαίωμα τους να ελέγχουν τον τρόπο με τον οποίο οι πληροφορίες τους χρησιμοποιούνται από άλλους, καθώς και την ευθύνη που έχουν για να διασφαλίσουν ότι χρησιμοποιούν τις πληροφορίες άλλων ανθρώπων με τρόπο υπεύθυνο και με σεβασμό. Στη συνέχεια, η ενότητα εξετάζει πώς μπορεί κάποιος να παραμένει ασφαλής από επιθέσεις μίσους και διαδικτυακή παρενόχληση, κάτι που περιλαμβάνει την κατανόηση της διαφοράς μεταξύ της ρητορικής τους μίσους και της ελευθερίας του λόγου. Τέλος η ενότητα στοχεύει στο να εφοδιάσει τους μαθητές με τις δεξιότητες που απαιτούνται για να μπορούν να απαντήσουν με θετικό τρόπο σε αυτά τα φαινόμενα.

Ενότητα 5, Ψηφιακοί Ηγέτες:

Η ενότητα 5 διδάσκει στους μαθητές πώς οι νέοι μπορούν να διαδραματίσουν θετικό ρόλο στην ηλεκτρονική κοινότητα και να γίνουν ενεργά μέλη στην διαδικτυακή κοινωνία των πολιτών. Οι μαθητές θα αναλύσουν μελέτες περιπτώσεων όπου οι νέοι άνθρωποι έχουν χρησιμοποιήσει τα ψηφιακά εργαλεία για να επιφέρουν θετικές αλλαγές. Στη συνέχεια, εργαζόμενοι σε ζευγάρια/ ομάδες θα απαντήσουν στην βασική ερώτηση 3, με στόχο να αναπτύξουν μια στρατηγική για μια ηλεκτρονική εκστρατεία την οποία θα ενθαρρυνθούν να υποστηρίξουν και μετά το πέρας των συνεδριών.

Πρώτη Ενότητα Συνειδητοποιημένοι Καταναλωτές

1 ώρα

Μαθησιακός Στόχος

Εντοπίστε και ανταποκριθείτε με θετικό τρόπο στα fake news, τις «κλειστές ομάδες» και τα filter bubbles.

Μαθησιακό Αποτέλεσμα

Οι μαθητές θα είναι σε θέση να:

- Εξηγήσουν τι είναι τα fake news, οι κλειστές ομάδες και τα filter bubbles
- Πιστοποιούν την αυθεντικότητα μιας είδησης
- Καταλάβουν για ποιο λόγο και με ποιο τρόπο μπορούν να λαμβάνουν πληροφόρηση από διαφορετικές πηγές ενημέρωσης
- Είναι ενεργά πρότυπα για την διαδικτυακή κοινότητα διαμοιράζοντας θετικό και αξιόπιστο περιεχόμενο

Δεύτερη Ενότητα Ανθεκτικοί Ποιήτες

45 λεπτά

Μαθησιακός Στόχος

Κατανοήστε τι είναι ένα προκατειλημμένο περιεχόμενο προκειμένου να αντιμετωπίσετε τα στερεότυπα και να συνεισφέρετε με θετικό τρόπο στην διαδικτυακή κοινότητα.

Μαθησιακό Αποτέλεσμα

Οι μαθητές θα είναι σε θέση να:

- Εξηγούν τα στερεότυπα και τις συνέπειες τους
- Εξηγούν πως ένα προκατειλημμένο περιεχόμενο μπορεί να επηρεάσει και να παρασύρει τους χρήστες του διαδικτύου
- Αντιμετωπίζουν τα στερεότυπα και την προκατάληψη στο διαδίκτυο
- Διαμοιράζονται θετικά πρότυπα με άλλους στο διαδίκτυο

Τρίτη Ενότητα Αποτελεσματική Επικοινωνία

1 ώρα

Μαθησιακός Στόχος

Κατανοήστε πως μπορείτε να επικοινωνείτε αποτελεσματικά στο διαδίκτυο με διαφορετικές ομάδες, και αναγνωρίστε την σημασία της γλώσσας και του ύφους για μια σωστή επικοινωνία.

Μαθησιακό Αποτέλεσμα

Οι μαθητές θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίσουν την διαφορά μεταξύ online και offline επικοινωνίας
- Κατανοήσουν την σημασία της γλώσσας που πρέπει να χρησιμοποιούν ανάλογα με το κοινό στο οποίο απευθύνονται όταν δημοσιεύουν κάτι στο διαδίκτυο
- Συνεισφέρουν παραγωγικά και με σεβασμό στις διαδικτυακές συζητήσεις
- Λαμβάνουν υπόψη τους τα συναισθήματα των ανθρώπων με τους οποίους αλληλεπιδρούν διαδικτυακά
- Να ακούν με προθυμία τις κοσμοθεωρίες των άλλων στο διαδίκτυο

Τέταρτη Ενότητα Γνωρίζω τα Δικαιώματά μου στο Διαδίκτυο

1 ώρα

Μαθησιακός Στόχος

Κατανοήστε τα δικαιώματά σας ως πολίτες στο διαδίκτυο

Μαθησιακό Αποτέλεσμα

Οι μαθητές θα είναι σε θέση να:

- Εξηγούν τους διαφορετικούς τύπους συγκατάθεσης
- Κατανοούν το δικαίωμα τους να δίνουν την συγκατάθεση τους και τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να υπερασπιστούν αυτό το δικαίωμα
- Κατανοούν το δικαίωμα τους να είναι ασφαλείς από επιθέσεις μίσους και παρενόχληση στο διαδίκτυο
- Κατανοούν την διαφορά μεταξύ της ρητορικής του μίσους και της ελευθερίας του λόγου
- Αποδεικνύουν ότι μπορούν να απαντούν με αποτελεσματικό τρόπο στην ρητορική του μίσους και σε προσβλητικό περιεχόμενο διαδικτυακά

Πέμπτη Ενότητα: Ψηφιακοί Ηγέτες

1-2 ώρες

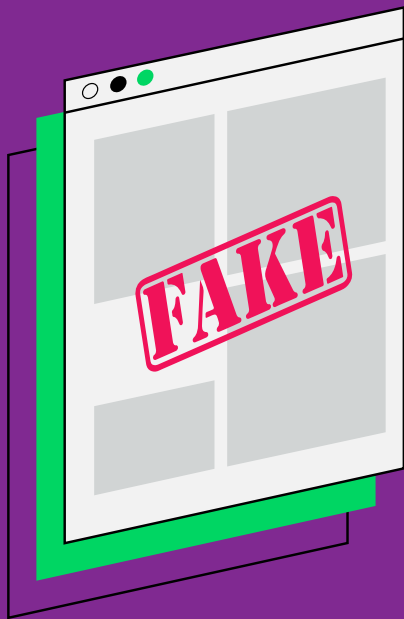
Μαθησιακός Στόχος

Κατανοήστε πώς μπορείτε να χρησιμοποιήσετε με θετικό τρόπο το δικαίωμα στην ελεύθερη έκφραση και αναδείξτε τις απόψεις σας διαδικτυακά

Μαθησιακό Αποτέλεσμα

Οι μαθητές θα είναι σε θέση να:

- Εξασκούν με αποτελεσματικότητα το δικαίωμα τους στην ελεύθερη έκφραση διαδικτυακά
- Κατανοούν την ευθύνη τους για να επιφέρουν θετικές αλλαγές διαδικτυακά
- Προστατεύουν την ευημερία την δική τους και των άλλων διαδικτυακά
- Χρησιμοποιούν τα ψηφιακά εργαλεία για να συμμετέχουν στην κοινωνία των πολιτών διαδικτυακά

Βασικές έννοιες

Fake News —

Ορισμός για τον εκπαιδευτή

Ο όρος fake news (ψευδείς ειδήσεις ή κατασκευασμένες ειδήσεις) περιγράφει άρθρα ή δημοσιεύσεις που φαίνονται να είναι πραγματικές, αλλά που περιέχουν εκ προθέσεως παραπληροφόρηση, με σκοπό να προσελκύσουν μεγαλύτερα νούμερα προβολής, να επηρεάσουν τους ανθρώπους ή / και να τους εξαπατήσουν.

Όσοι δημιουργούν και διαδίδουν ψευδείς ειδήσεις, μπορεί να κινητοποιούνται από οικονομικά κίνητρα (συχνά αυτού του είδους οι ιστορίες μπορούν να επιφέρουν υψηλά διαφημιστικά έσοδα), από πολιτικούς στόχους (επιθυμία επηρεασμού της γνώμης υπέρ ή κατά μιας ομάδας, κόμματος ή υποψηφίου) ή από προσωπικά κίνητρα (επιθυμία πρόκλησης χάους).

Τα fake news έχουν σχεδιαστεί για να φαίνονται σαν αληθινές ειδήσεις, συχνά υιοθετώντας την μορφή των μεγαλύτερων ειδησεογραφικών πρακτορείων. Μπορούν να εμφανίζονται ως αναρτήσεις στα social media, αλλά πιο συχνά είναι σελίδες από ιστοσελίδες που διαμοιράζονται στα social media. Συνήθως διαμοιράζονται σε πολλαπλές μορφές ή από διαφορετικούς λογαριασμούς, καθιστώντας ακόμα πιο δύσκολο τον διαχωρισμό μεταξύ αληθινών και πλαστών ιστοριών.

Ο αρνητικός αντίκτυπος που μπορούν να έχουν αυτές οι ψευδείς ειδήσεις είναι σημαντικός. Μπορούν να υπονομεύσουν την εμπιστοσύνη στους θεσμούς, να ενθαρρύνουν τον διαχωρισμό και τις συγκρούσεις μεταξύ διαφορετικών ομάδων και να βλάψουν την κοινωνική εμπιστοσύνη.

Ορισμός για τους μαθητές

Ο όρος fake news (ψευδείς ειδήσεις ή κατασκευασμένες ειδήσεις) περιγράφει άρθρα ή δημοσιεύσεις που φαίνονται να είναι πραγματικές, αλλά που περιέχουν εκ προθέσεως παραπληροφόρηση, με σκοπό να προσελκύσουν μεγαλύτερα νούμερα προβολής, να επηρεάσουν τους ανθρώπους ή / και να τους εξαπατήσουν.

Βασικές έννοιες

Κλειστές ομάδες —

Ορισμός για τον Εκπαιδευτή

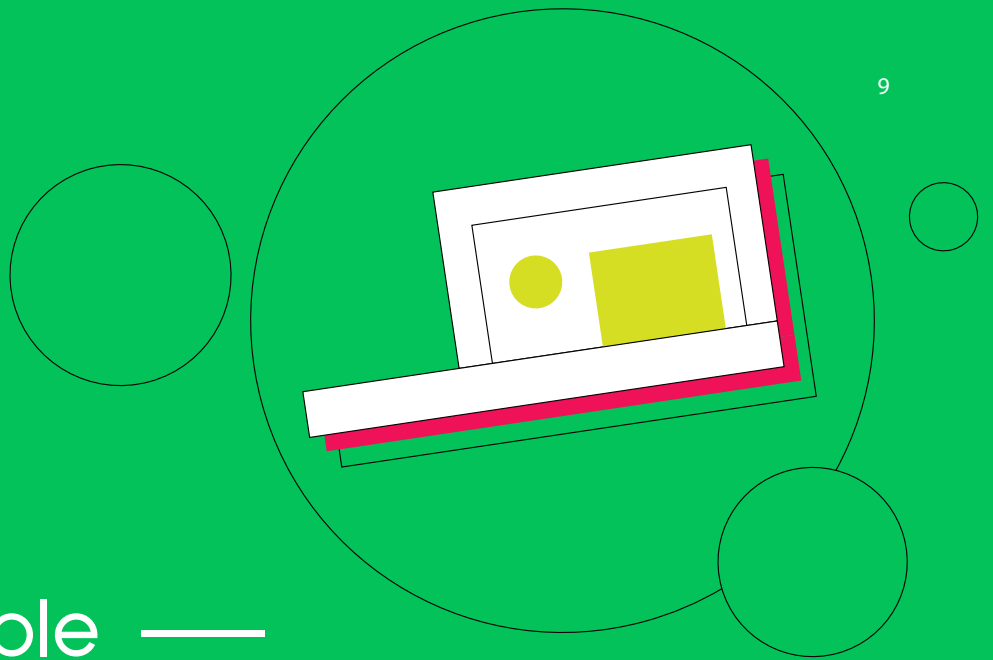
Ο όρος «κλειστές ομάδες» περιγράφει τους κοινωνικούς χώρους στους οποίους οι ιδέες, οι απόψεις και οι πεποιθήσεις ενισχύονται ύστερα από επανειλημμένη έκθεση τους μέσα σε μια κλειστή ομάδα. Μέσα σε αυτό τον περιορισμένο χώρο, αποκλίνουσες απόψεις δεν εκφράζονται ή δεν αντιπροσωπεύονται, απορρίπτονται ή αφαιρούνται.

Οι περισσότεροι άνθρωποι έχουν εμπειρία από πρώτο χέρι από το φαινόμενο των echo chambers, το οποίο μπορούμε να το εντοπίσουμε σε όλους τους τομείς του διαδικτύου, από συζητήσεις που διεξάγονται σε ιστοτόπους ειδήσεων μέχρι σε μικρές συζητήσεις μεταξύ φίλων στα κοινωνικά μέσα.

Οι κλειστές ομάδες σας κάνουν να αισθάνεστε άνετα, επειδή είναι ευκολότερο να συμφωνείτε με τους ανθρώπους σε μια συζήτηση από ό,τι να διαφωνείτε μαζί τους. Ωστόσο, μπορεί να είναι επιβλαβή καθώς ενισχύουν την κοινωνική διαίρεση ή την πολιτική πόλωση, μειώνοντας τις ευκαιρίες αλληλεπίδρασης με ανθρώπους που διαφωνούν μαζί σας ή με ανθρώπους από διαφορετικό υπόβαθρο. Αυτό έχει ως συνέπεια να μειώνεται η κατανόηση των άλλων απόψεων και η ενσυναίσθηση για τους ανθρώπους που τις διατυπώνουν.

Ορισμός για τους μαθητές

Ο όρος κλειστές ομάδες περιγράφει τους κοινωνικούς χώρους στους οποίους οι ιδέες, οι απόψεις και οι πεποιθήσεις ενισχύονται ύστερα από επανειλημμένη έκθεση τους μέσα σε μια κλειστή ομάδα. Μέσα σε αυτό τον περιορισμένο χώρο, αποκλίνουσες απόψεις δεν εκφράζονται ή δεν αντιπροσωπεύονται, απορρίπτονται ή αφαιρούνται.

Βασικές έννοιες

Filter Bubble —

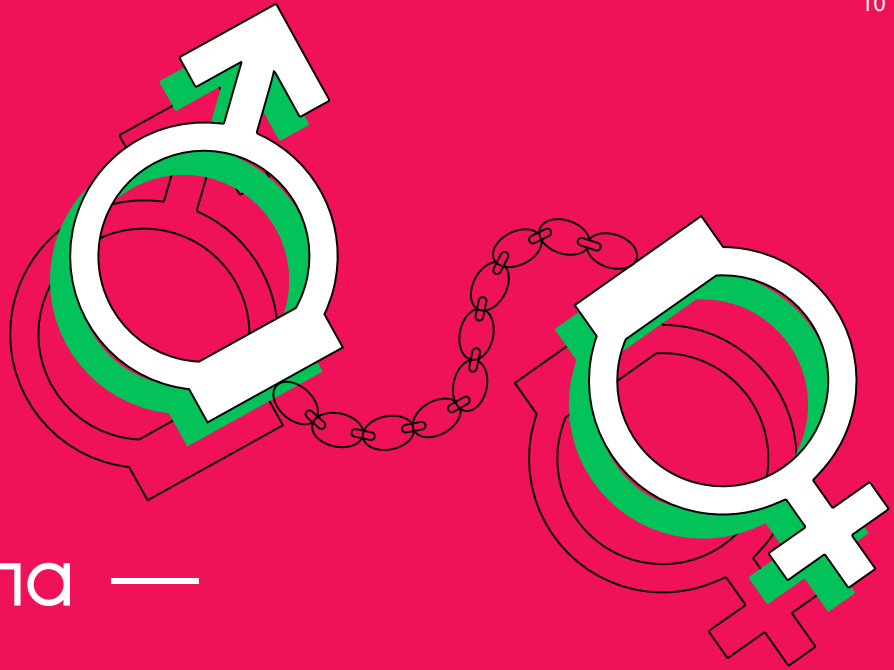
Ορισμός για τον Εκπαιδευτή

Τα Filter bubbles είναι αποτέλεσμα εξατομικευμένων λειτουργιών αναζήτησης και ειδήσεων. Μπορούν να είναι χρήσιμες, σας κατευθύνουν στο περιεχόμενο που θέλετε να καταναλώσετε, αλλά μπορούν επίσης να είναι επιβλαβή καθώς απομονώνουν τους χρήστες από πληροφορίες που είναι αντίθετες με την άποψή τους.

Αυτό μπορεί να απομονώσει τους χρήστες σε πολιτικές, κοινωνικές ή ιδεολογικές φούσκες, ένα φαινόμενο που σχετίζεται στενά με το echo chamber. Μπορεί να ωθήσει τους ανθρώπους προς πιο ακραίες θέσεις και να μειώσει την ενσυναίσθηση τους για τους ανθρώπους που σκέπτονται διαφορετικά.

Ορισμός για τους μαθητές

Τα Filter bubbles είναι αποτέλεσμα εξατομικευμένων λειτουργιών αναζήτησης και ειδήσεων. Μπορούν να είναι χρήσιμες, καθώς σας κατευθύνουν στο περιεχόμενο που θέλετε να καταναλώσετε, αλλά μπορούν επίσης να είναι επιβλαβή καθώς απομονώνουν τους χρήστες από πληροφορίες που είναι αντίθετες με την άποψή τους.

Βασικές έννοιες

Στερεότυπα —

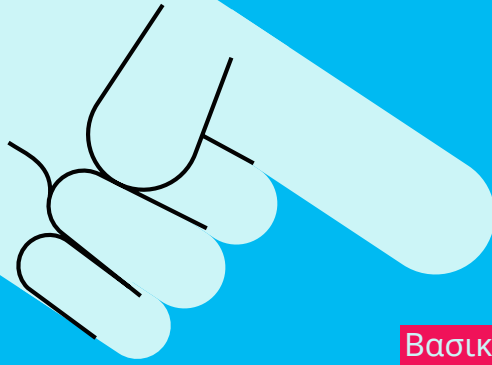
Ορισμός για τους εκπαιδευτές

Τα στερεότυπα εμφανίζονται όταν οι άνθρωποι χρησιμοποιούν ένα υπεραπλουστευμένο και υπερ-γενικευμένο σύνολο χαρακτηριστικών για να περιγράψουν μια ομάδα ανθρώπων. Τα στερεότυπα είναι γενικευμένα επειδή προσφέρουν στους ανθρώπους έναν απλό τρόπο να αντιλαμβάνονται τον κόσμο. Ενσωματώνονται στη σκέψη των ανθρώπων, εξαιτίας της υπόθεσης τους, ότι τα χαρακτηριστικά ενός ατόμου είναι παρόμοια για κάθε άλλο άτομο που μοιράζεται ένα ή περισσότερα από τα ίδια αναγνωριστικά χαρακτηριστικά: π.χ. φυλή, θρησκεία, φύλο, τάξη, σεξουαλικό προσανατολισμό.

Όταν χρησιμοποιούμε στερεότυπα, μειώνουμε την ατομικότητα και τις πτυχές του κάθε ατόμου και περιορίζουμε τα ατομικά χαρακτηριστικά του, ούτως ώστε να καταστήσουμε εύκολη την ένταξη του σε μια συγκεκριμένη κατηγορία. Αυτό μας οδηγεί στην διαστρεβλωμένη κατανόηση των άλλων ατόμων ή ομάδων, γεγονός που εμποδίζει κάποιον να αναγνωρίσει παρόμοια χαρακτηριστικά και κοινά στοιχεία που μπορεί να έχει με άλλα άτομα ή ομάδες.

Ορισμός για τους μαθητές

Τα στερεότυπα είναι άδικες και ανακριβείς υποθέσεις που κάνουμε σχετικά με ένα άτομο ή μια ομάδα, με βάση ένα συγκεκριμένο χαρακτηριστικό που διαθέτουν.

Βασικές έννοιες

Προκατάληψη —

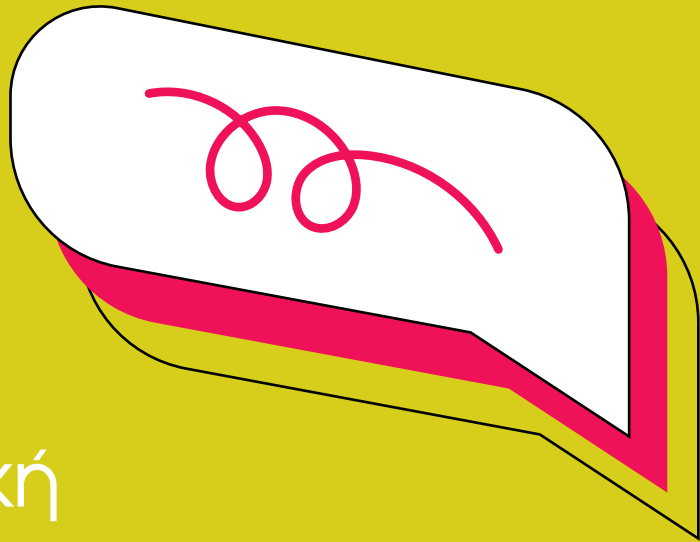
Ορισμός για τους εκπαιδευτές

Μία από τις πιο επιζήμιες συνέπειες των στερεοτύπων είναι ότι μπορεί να οδηγήσει τους ανθρώπους να σχηματίσουν προκατειλημμένες απόψεις προς άλλες ομάδες και άτομα. Η προκατάληψη είναι μια αδικαιολόγητη άποψη ενός ατόμου ή μιας ομάδας, βασισμένη στα στερεότυπα και όχι στην πραγματική εμπειρία. Όταν επιδεικνύουμε προκατάληψη απέναντι σε άλλους, αντιλαμβανόμαστε ότι ανήκουμε σε συγκεκριμένες ομάδες, δημιουργούμε μια νοοτροπία «εμείς εναντίον των άλλων».

Οι προκαταλήψεις μπορούν να βασίζονται σε διάφορους παράγοντες, όπως η φυλή, η θρησκεία, η τάξη, το φύλο και ο σεξουαλικός προσανατολισμός. Οι προκαταλήψεις μας μπορούν να ενισχυθούν όταν πιστεύουμε ότι είμαστε μέρος μιας θετικά θεωρούμενης «ομάδας», που αποτελείται από ανθρώπους που μοιράζονται παρόμοια χαρακτηριστικά και πεποιθήσεις. Οι προκαταλήψεις μπορούν να αξιοποιηθούν και να χειραγωγηθούν από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τους πολιτικούς, τους εξτρεμιστές ή ακόμα και τους φίλους και την οικογένειά μας, για πολιτικό ή κοινωνικό όφελος. Η χειραγωγή των ανθρώπων στην κοινωνία επηρεάζει αρνητικά την συνοχή της κοινότητας και οδηγεί σε πόλωση.

Ορισμός για τους μαθητές

Προκατάληψη υπάρχει όταν κρίνουμε αρνητικά ένα άτομο ή μια ομάδα βασιζόμενοι σε μια στερεοτυπική άποψη που έχουμε γι' αυτούς. Δημιουργούμε αυτή την προκατειλημμένη γνώμη πριν αποκτήσουμε την ευκαιρία να διερευνήσουμε την αλήθεια.

Βασικές έννοιες

Αποτελεσματική Επικοινωνία —

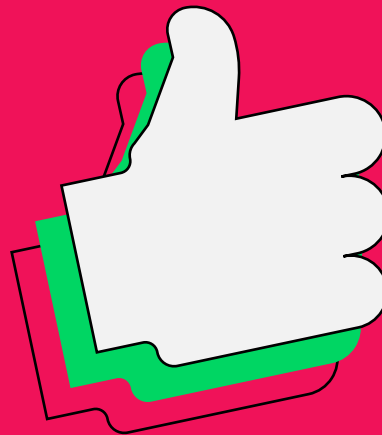
Ορισμός για τον Εκπαιδευτή

Η αποτελεσματική επικοινωνία στο διαδίκτυο πραγματοποιείται όταν το μήνυμα ενός ατόμου παραδοθεί, ληφθεί και κατανοηθεί επιτυχώς από το κοινό στο οποίο επιθυμεί να απευθυνθεί. Για να επικοινωνήσει αποτελεσματικά, το πρόσωπο που στέλνει το μήνυμα πρέπει να διατυπώσει με σαφήνεια αυτό που θέλει να πει, να λάβει υπόψη του τα διάφορα ακροατήρια που θα λάβουν το μήνυμα και να προσαρμόσει τον τόνο και τη γλώσσα του αναλόγως. Θα πρέπει επίσης να διαμορφώσει θετικές και επικοδομητικές στάσεις και να επιδείξει την προθυμία του να ακούσει απαντήσεις.

Η διάδοση των ψηφιακών τεχνολογιών έχει εισαγάγει ένα ευρύ φάσμα επιλογών στον τρόπο που επικοινωνούμε, μειώνοντας αναμφισβήτητη την ανάγκη για αλληλεπίδραση πρόσωπο με πρόσωπο. Ενώ υπάρχουν πολλά θετικά που προκύπτουν από αυτές τις εξελίξεις, δημιουργείται ο κίνδυνος να αποστασιοποιηθούμε από τις συνέπειες αυτού που λέμε, καθώς και να χαθεί η ανθρώπινη υπόσταση με αυτούς που επικοινωνούμε. Αποτελεσματική επικοινωνία στο διαδίκτυο σημαίνει να φέρνουμε τους κοινωνικούς κανόνες και τους τρόπους καλής συμπεριφοράς που χρησιμοποιούμε εκτός σύνδεσης στον ψηφιακό κόσμο.

Ορισμός για τους μαθητές

Η αποτελεσματική επικοινωνία συμβαίνει όταν το μήνυμα που κάποιος προσπαθεί να παραδώσει λαμβάνεται και κατανοείται επιτυχώς. Λαμβάνει υπόψη τη γλώσσα που χρησιμοποιείται, τον τόνο της φωνής και τον σεβασμό του κοινού που λαμβάνει το μήνυμα. Σημαίνει επίσης να μπορούμε να φέρνουμε τους κοινωνικούς κανόνες και τους τρόπους καλής συμπεριφοράς που χρησιμοποιούμε εκτός σύνδεσης στον ψηφιακό κόσμο.

Βασικές έννοιες

Παροχή Συγκατάθεσης στο Διαδίκτυο

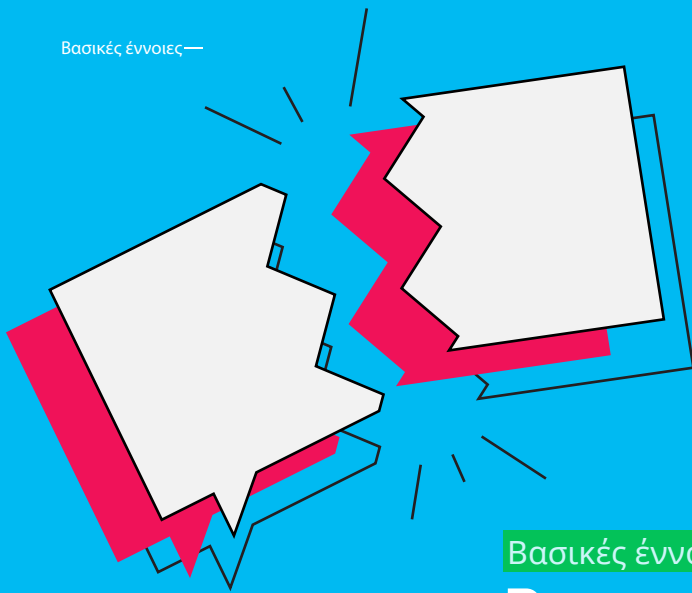
Ορισμός για τον Εκπαιδευτή

Ο ψηφιακός κόσμος επιτρέπει σε οποιονδήποτε να μοιράζεται πληροφορίες σχετικά με τον εαυτό του και τους άλλους. Οι νέοι από όλο τον κόσμο επωφελούνται πλήρως από αυτή την λειτουργία για να μοιράζονται φωτογραφίες, βίντεο και άλλο περιεχόμενο πολυμέσων μέσω των προφίλ και των σελίδων τους στα social media. Αλλά το κάνουν συχνά χωρίς να κατανοούν πλήρως το δικαίωμα του κάθε ανθρώπου στην ιδιωτική ζωή ή το ρόλο τους τόσο στην παροχή όσο και στη λήψη συγκατάθεσης για την ανταλλαγή πληροφοριών και περιεχομένου.

Οι νέοι πρέπει να διδαχθούν πώς να ενεργούν υπεύθυνα, σύμφωνα με τις οδηγίες από τις ψηφιακές εφαρμογές των πλατφορμών κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποιούν. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να έχουν πάντα τη συγκατάθεση των ατόμων που συμμετέχουν στις φωτογραφίες και τα βίντεο που μοιράζονται στο διαδίκτυο ή των οποίων το περιεχόμενο μοιράζονται ως δικό τους. Ομοίως, οι νέοι πρέπει να είναι σε θέση να ελέγχουν τον τρόπο με τον οποίο οι άλλοι μοιράζονται πληροφορίες και περιεχόμενο που τους εμπλέκει. Αυτό περιλαμβάνει τόσο την παροχή ή μη άδειας σε όσους επιθυμούν να μοιραστούν τις πληροφορίες τους όσο και στην αναφορά (reporting) περιεχομένου για το οποίο δεν έχουν δώσει άδεια χρήσης από άλλους.

Ορισμός για τους μαθητές

Παροχή συγκατάθεσης στο διαδίκτυο σημαίνει το να ζητάτε από κάποιον την άδεια να χρησιμοποιήσετε και να μοιραστείτε τις πληροφορίες, το περιεχόμενό του ή τις φωτογραφίες και τα βίντεο που τον περιλαμβάνουν ή του ανήκουν. Ομοίως, έχετε και εσείς το δικαίωμα στην ιδιωτική σας ζωή: εάν κάποιος, φίλος ή μια πλατφόρμα κοινωνικών μέσων, θέλει να μοιραστεί τις πληροφορίες και το περιεχόμενό σας, πρέπει να ζητήσει τη συναίνεσή σας και έχετε το δικαίωμα να πείτε όχι.

Βασικές έννοιες

Ρητορική Μίσους —

Ορισμός για τον Εκπαιδευτή

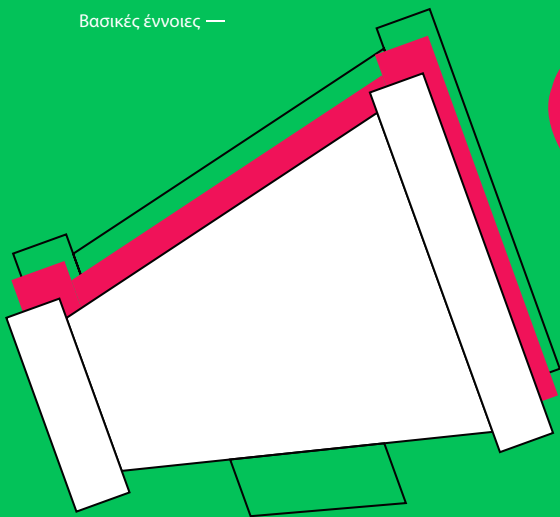
Η ρητορική του μίσους είναι η ρητορική που προσβάλλει, εκφοβίζει, ταπεινώνει, δυσφημεί ή προωθεί τη βία κατά άτομου ή ομάδας που βασίζεται στην αναπηρία, την ταυτότητα φύλου, τη φυλή, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, την εθνικότητα, την ηλικία, την κοινωνική θέση ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Η ρητορική του μίσους στο διαδίκτυο είναι ένα μείζον πρόβλημα και ένα φαινόμενο απέναντι στο οποίο η πλειοψηφία των χρηστών θα βρεθεί αντιμέτωπο κάποια στιγμή.

Πολλές χώρες έχουν νόμους που απαγορεύουν ορισμένες μορφές ρητορικής μίσους. Προκειμένου να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται στην ρητορική του μίσους με έναν ενημερωμένο, υπεύθυνο και αποτελεσματικό τρόπο, είναι σημαντικό οι νέοι να μπορούν να καταλαβαίνουν πότε αυτή λαμβάνει χώρα. Συγκεκριμένα, είναι σημαντικό οι νέοι να είναι σε θέση να μπορούν να ξεχωρίζουν ποια είναι τα όρια μεταξύ ρητορικής του μίσους και ελευθερίας του λόγου.

Το περιεχόμενο μίσους στο διαδίκτυο μπορεί να διαιρέσει κοινότητες και να οδηγήσει τους ανθρώπους σε διακρίσεις, μίσος και βία. Το να αποθαρρύνουμε την δημιουργία τέτοιου περιεχομένου, να μειώνουμε την δημοτικότητα του και να προωθούμε θετικές εναλλακτικές λύσεις, είναι κάποιες από τις δράσεις που μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στον τερματισμό των κύκλων του μίσους.

Ορισμός για τους μαθητές

Η ρητορική του μίσους είναι όλες οι μορφές ρητορικής που εξαπλώνουν και δικαιολογούν το φυλετικό μίσος, την ξενοφοβία, τον αντισημιτισμό ή άλλες μορφές μίσους που βασίζονται στη μη ανοχή του διαφορετικού.

Βασικές έννοιες

Ελευθερία Λόγου —

Ορισμός για τον Εκπαιδευτή

Η ελευθερία του λόγου είναι η ικανότητα και το δικαίωμα να εκφράζετε και να μοιράζεστε τις απόψεις και τις ιδέες σας χωρίς φόβο για αντίποινα ή λογοκρισία. Η ελευθερία του λόγου είναι ζωτικής σημασίας επειδή μας επιτρέπει να μοιραζόμαστε ιδέες, να συζητάμε ανοιχτά για κοινωνικά, πολιτικά και πολιτιστικά θέματα υποστηριζόμενοι τις ελευθερίες μας. Η ελευθερία έκφρασης αναγνωρίζεται ως ανθρώπινο δικαίωμα δυνάμει του άρθρου 19 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και αναγνωρίζεται στο διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα μέσα από το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα.

Η Ελευθερία της Έκφρασης προστατεύεται στο πλαίσιο του ελληνικού συντάγματος. Πιο συγκεκριμένα το άρθρο 14 ορίζει ότι «καθένας μπορεί να εκφράζει και να διαδίδει προφορικά, γραπτά και δια του τύπου τους στοχασμούς του τηρώντας τους νόμους του κράτους».

Ορισμός για τους μαθητές

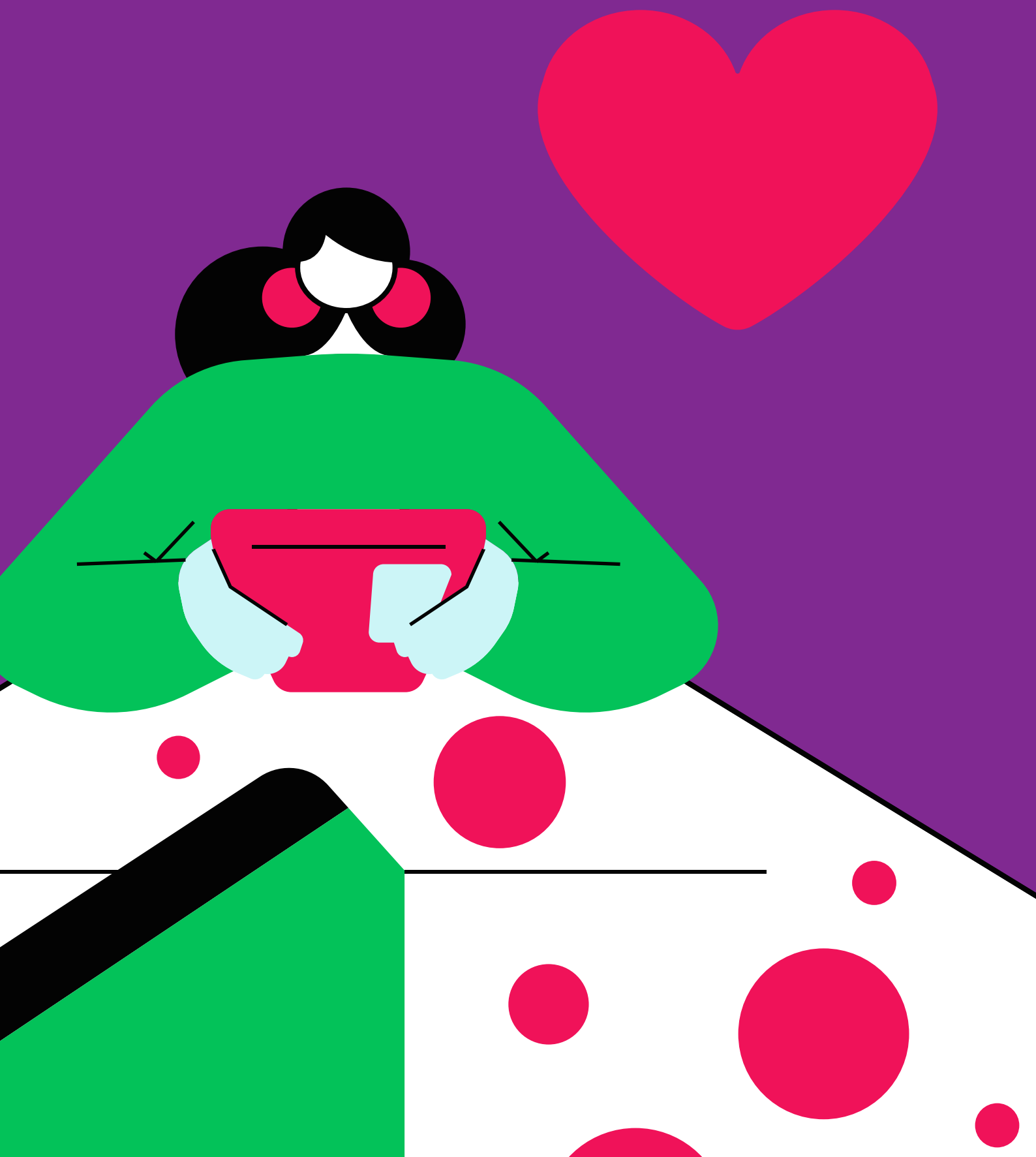
Η ελευθερία του λόγου είναι η ικανότητα και το δικαίωμα να εκφράζετε και να μοιράζεστε τις απόψεις και τις ιδέες σας χωρίς φόβο για αντίποινα ή λογοκρισία.

Καθένας μπορεί να εκφράζει και να διαδίδει προφορικά, γραπτά και δια του τύπου τους στοχασμούς του τηρώντας τους νόμους του κράτους

Ενότητα 1: —

Συνειδητοποιημένοι Καταναλωτές

Επισκόπηση

Μαθησιακοί Στόχοι:

Εντοπίστε και ανταποκριθείτε με θετικό τρόπο στα fake news, στις κλειστές ομάδες και τα filter bubbles.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Οι μαθητές είναι σε θέση να:
Εξηγήσουν τι είναι τα fake news, οι κλειστές ομάδες και τα filter bubbles

Πιστοποιούν την αυθεντικότητα μιας είδησης

Καταλάβουν για ποιο λόγο και με ποιο τρόπο μπορούν να λαμβάνουν πληροφόρηση από διαφορετικές πηγές ενημέρωσης

Είναι ενεργά πρότυπα για την διαδικτυακή κοινότητα διαμοιράζοντας θετικό και αξιόπιστο περιεχόμενο

Δραστηριότητα	Χρόνος	Πηγές
Αρχή: Εντοπίστε τις ψευδείς	20 Λεπτά	
Γεγονός ή Μυθοπλασία	20 Λεπτά	Βλ. Παράρτημα 1.1: Σειρά 6 τίτλων ειδήσεων , 2 από κάθε είδος (πραγματικές, μεροληπτικές και fake news) Παρουσίαση Powerpoint
Ποια είναι η ιστορία;	20 Λεπτά	Βλ. Παράρτημα 1.2: 3 παραδείγματα τίτλων ειδήσεων (Πράσινη ομάδα) 3 παραδείγματα θετικών μεροληπτικών τίτλων ειδήσεων (Μπλε ομάδα) 3 παραδείγματα τίτλων ειδήσεων αρνητικής προκατάληψης (Κόκκινη ομάδα) Παρουσίαση Powerpoint
Ελέγξτε τη ροή ειδήσεων	20 Λεπτά	1x Παράδειγμα αρχικής σελίδας social media (logged in) 1x Παράδειγμα αρχικής σελίδας social media (logged out) Παρουσίαση powerpoint Βλ. Παράρτημα 1.3: Έγγραφο βασικών ερωτήσεων

Εντοπίστε τις Ψευδείς Ειδήσεις

10 λεπτά —

Αυτή η δραστηριότητα έχει σχεδιαστεί για να προετοιμάσει την ομάδα και να ξεκινήσει μια πρώτη συζήτηση σχετικά με το θέμα των fake news, επιτρέποντας στον εκπαιδευτή να αξιολογήσει το επίπεδο κατανόησης των μαθητών πριν από την έναρξη της διδακτικής ενότητας.

Ζητήστε ανά ζευγάρι μαθητών να προετοιμάσουν τρεις δηλώσεις για τον εαυτό τους, δύο εκ των οποίων να είναι αληθινές και μία να είναι ψεύτικη.

Ζητήστε από τους μαθητές να ανταλλάξουν μεταξύ τους τις δηλώσεις τους. Σκοπός του παιχνιδιού είναι να μαντέψουν οι μαθητές ποιες δηλώσεις είναι αληθινές και ποιες όχι. Αφού ολοκληρώσουν, επιλέξτε κάποιους μαθητές και πείτε τους να πουν στην ομάδα τη δήλωση του ζευγαριού τους.

Στο τέλος της δραστηριότητας, κάντε μια σύντομη συζήτηση με τους μαθητές για τα fake news και την εμπιστοσύνη που έχουν στις πηγές των μέσων ενημέρωσης. Ερωτήσεις που μπορείτε να κάνετε στους μαθητές στο πλαίσιο της συζήτησης:

- ① *Πόσο δύσκολο ήταν να ξεχωρίσετε την αλήθεια από το ψέμα;*
- ② *Φανταστείτε αν κάτι παρόμοιο συνέβαινε στους τίτλους ειδήσεων. Πώς θα μπορούσατε να ξεχωρίσετε αν η είδηση ήταν πραγματική ή όχι;*
- ③ *Πότε άλλοτε στον διαδικτυακό «κόσμο» θα χρειαζόταν να γνωρίζουμε πότε κάποιοι μας λένε την αλήθεια ή ψέματα;*
- ④ *Για ποιο λόγο μπορεί κανείς να γράψει μια ψεύτικη είδηση προσποιούμενος ότι είναι πραγματική;*
- ⑤ *Τι θα έκανε κάποιον να θέλει να πιστέψει και να του αρέσει ένα fake news; Γιατί κάποιοι θα το μοιράζονταν, θα το διέδιδαν;*

Γεγονός ή Μυθοπλησία

20 λεπτά —

Αναφερθείτε στους ορισμούς ισορροπημένων, πραγματικών και ψεύτικων ειδήσεων στον ψηφιακό κόσμο χρησιμοποιώντας την παρουσίαση powerpoint.

Χωρίστε τους μαθητές σε ομάδες των πέντε και μοιράστε τους από έξι κάρτες με τίτλους ειδήσεων και εικόνες. Στη συνέχεια οι ομάδες θα πρέπει να διαχωρίσουν και να ταξινομήσουν τους τίτλους ειδήσεων και τις εικόνες ανάλογα με το αν τις θεωρούν ότι είναι πραγματικές, μεροληπτικές ή ψευδείς.

Αφού οι μαθητές ολοκληρώσουν το διαχωρισμό των τίτλων ειδήσεων και των εικόνων, παρουσιάστε τις απαντήσεις στην παρουσίαση Powerpoint ή διαβάστε τις. Στη συνέχεια, μπορείτε να ξεκινήσετε μια συζήτηση για τα fake news και τη διαφορά μεταξύ ενός γεγονότος και μιας άποψης.

Ερωτήσεις που μπορείτε να κάνετε:

- 1 *Πώς αποφασίσατε ποιοι τίτλοι ειδήσεων ήταν γεγονότα, ποιοι ψευδείς και ποιοι απόψεις;*
- 2 *Ποια η διαφορά μεταξύ ενός γεγονότος και μιας γνώμης;*
- 3 *Σε τι ποσοστό βασίσατε την απόφασή σας στον τρόπο που νιώσατε κατά την ανάγνωση του τίτλου;*
- 4 *Ποιες λέξεις/ εκφράσεις που χρησιμοποιήθηκαν στους τίτλους, τους καθιστούσαν περισσότερο ή λιγότερο αξιόπιστους;*
- 5 *Τι θα μπορούσατε να κάνετε για να ελέγχετε τα γεγονότα πίσω από τους τίτλους;*
- 6 *Για ποιο λόγο θα ήθελαν κάποιοι να κάνουν «κλικ» σε ψευδείς ειδήσεις;*
- 7 *Ποιος θα μπορούσε να είναι ο αντίκτυπος των fake news στους ανθρώπους και στην κοινωνία;*
- 8 *Τι μπορεί να κάνει κάποιος για να αποτρέψει την ζημιά που προκαλούν τα fake news τόσο σε μεμονωμένα άτομα όσο και σε ομάδες;*
- 9 *Ποιες πηγές αξιόπιστων ειδήσεων θα μοιραζόσασταν με άλλους διαδικτυακά;*
- 10 *Ποια θετικά πρότυπα θα συστήνατε σε άλλους ανθρώπους online; Αυτά τα θετικά πρότυπα θα πρέπει να είναι άνθρωποι που συχνά μοιράζονται αξιόπιστες πληροφορίες*

Ποιά είναι η Ιστορία;

20 λεπτά —

Χωρίστε τους μαθητές σε τρεις ισομεγέθεις ομάδες: «Μπλε ομάδα», «Κόκκινη ομάδα» και «Πράσινη ομάδα».

Δώστε σε κάθε ομάδα μια σειρά από τίτλους ειδήσεων, ίδιου θέματος, αλλά διαφορετικής «οπτικής γωνίας». Οι τίτλοι της Πράσινης Ομάδας παρουσιάζουν μια ουδέτερη οπτική μιας είδησης, χωρίς να εκφράζουν ούτε θετική ούτε αρνητική άποψη. Οι τίτλοι της Μπλε Ομάδας παρουσιάζουν την ίδια είδηση με θετικό τρόπο. Τέλος οι τίτλοι ειδήσεων της Κόκκινης Ομάδας είναι αρνητικοί.

Ενημερώστε τους μαθητές ότι οι τίτλοι αφορούν στην ίδια είδηση, αλλά βεβαιωθείτε ότι δεν γνωρίζουν τους τίτλους των υπόλοιπων ομάδων.

Τα μέλη της κάθε ομάδας θα διαβάσουν τους τίτλους πριν ξεκινήσουν τη συζήτηση για το τι πιστεύουν για τις ειδήσεις -αν πρόκειται για καλές ή άσχημες ειδήσεις. Επειδή οι τίτλοι ειδήσεων κάθε ομάδας περιγράφουν την είδηση από μια διαφορετική οπτική γωνία, στο τέλος κάθε ομάδα θα σχηματίσει εντελώς διαφορετικές απόψεις για την είδηση.

Οι μαθητές θα πρέπει στη συνέχεια να ορίσουν ένα άτομο από το κάθε ομάδα που θα πάρει το λόγο και θα αναλάβει να περιγράψει συνοπτικά στους υπόλοιπους μαθητές την είδηση. Ο εκπρόσωπος της Μπλε Ομάδας θα περιγράψει την είδηση με τρόπο θετικό, της Κόκκινης Ομάδας με τρόπο αρνητικό, ενώ ο εκπρόσωπος από την Ομάδα των Πράσινων θα παρουσιάσει μια ουδέτερη άποψη.

Στη συνέχεια οι μαθητές θα καθορίσουν ποιοι τίτλοι ειδήσεων είχαν θετική, αρνητική και ουδέτερη έννοια. Σε αυτό το σημείο, ο εκπαιδευτής ρωτά τους μαθητές:

①
|

Τι συμβαίνει όταν παίρνουμε πληροφορίες μόνο από τις ίδιες πηγές κάθε φορά;

②
|

Πώς αυτό επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε τα διάφορα θέματα και τα γεγονότα;

Αφού οι μαθητές σκεφτούν και απαντήσουν στις παραπάνω ερωτήσεις, ο εκπαιδευτής θα τους παρουσιάσει την έννοια των «κλειστών ομάδων», στην παρουσίαση Powerpoint. Συζητήστε με τους μαθητές ότι η ενημέρωση από διαφορετικά ενημερωτικά μέσα και όχι μόνο από μια πηγή ενημέρωσης, επιτρέπει στο κοινό να κατανοήσει καλύτερα τα πολιτικά, κοινωνικά και πολιτιστικά ζητήματα. Θα πρέπει να παροτρύνετε τους μαθητές να δώσουν απαντήσεις στα παρακάτω ερωτήματα κατά τη διάρκεια της συζήτησης:

- ① Σε ποια *echo chambers* συμμετέχετε;
|
- ② Πού μπορείτε να βρείτε *echo chambers* online;
|
- ③ Πώς γνωρίζετε ότι είναι *echo chambers*;
|
- ④ Τα *echo chambers* είναι καλό ή κακό πράγμα, ή τίποτα από τα δυο;
|
- ⑤ Τι μπορούμε να κάνουμε για να βγούμε εκτός των *echo chambers*;
|
- ⑥ Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε άλλους να βγουν εκτός των *echo chambers*;
|

Ελέγξτε τη ροή Ειδήσεων Newsfeed...

10 λεπτά —

Έχοντας αναφερθεί στην έννοια των echo chambers, ο εκπαιδευτής θα πρέπει να ζητήσει από τους μαθητές να εξετάσουν εάν το newsfeed ή η αρχική σελίδα οποιασδήποτε πλατφόρμας κοινωνικών μέσων που χρησιμοποιούν, εμφανίζει περιεχόμενο που σχετικό με τις απόψεις τους και τα ενδιαφέροντά τους. Να προσπαθήσουν να θυμηθούν εάν αφού πρώτα έχουν κάνει έρευνα στο διαδίκτυο, (πχ. πληροφορίες για κάποιον διάσημο, ή έρευνα αγοράς για ένα ζευγάρι αθλητικά παπούτσια), κατά την πλοήγησή τους στο διαδίκτυο και την «επίσκεψή» σε άλλες ιστοσελίδες, διαπίστωσαν ότι εμφανίζονται διαφημίσεις σχετικές με την «έρευνα» που είχαν κάνει.

Στη συνέχεια ο όρος «Filter Bubbles» θα παρουσιαστεί στους μαθητές στην παρουσίαση Powerpoint. Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να τους δώσει ένα σχετικό παράδειγμα ώστε να κατανοήσουν την έννοια. Για παράδειγμα μπορεί να συγκρίνει τα βίντεο που προτείνει στην αρχική του σελίδα στους χρήστες μια υπηρεσία μετάδοσης βίντεο (video-streaming account) όπως το youtube με βάση το προϋπάρχον ιστορικό προβολής και τα βίντεο που προτείνονται στην αρχική σελίδα όταν το ίδιο άτομο κάνει αποσύνδεση (log out) από το προσωπικό του λογαριασμό.

Εφόσον το επιτρέπουν οι κανονισμοί του σχολείου, οι μαθητές θα πρέπει στη συνέχεια να συνδεθούν με τους λογαριασμούς τους στα κοινωνικά δίκτυα και να κάνουν χρήση διαφόρων μηχανών αναζήτησης ώστε να καταλάβουν με ποιον τρόπο τα filter bubbles διαμορφώνουν το περιεχόμενο που βλέπουν online. Οι μαθητές που δεν διαθέτουν smartphones θα πρέπει να συνεργαστούν με άλλους που διαθέτουν. Εναλλακτικά, εάν υπάρχουν διαθέσιμοι υπολογιστές, οι μαθητές χωρίς smartphones μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν για να συνδεθούν στους λογαριασμούς κοινωνικών δικτύων.

Η διδακτική ενότητα ολοκληρώνεται αφού οι μαθητές απαντήσουν στην Ερώτηση 1 από το φυλλάδιο των «Βασικών ερωτήσεων». Βασική Ερώτηση 1:

**ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ «ΒΓΕΙΤΕ» ΑΠΟ ΤΑ
ECHO CHAMBERS ΣΑΣ;**

Ενότητα Δύο: —
Ανθεκτικοί Πολίτες
Επισκόπηση

Μαθησιακοί Στόχοι:

Κατανοήστε τι είναι ένα προκατειλημμένο περιεχόμενο προκειμένου να αντιμετωπίσετε τα στερεότυπα και να συνεισφέρετε με θετικό τρόπο στην διαδικτυακή κοινότητα

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Οι μαθητές θα είναι σε θέση να:

Εξηγούν τα στερεότυπα και τις συνέπειες τους
Εξηγούν πως ένα προκατειλημμένο περιεχόμενο μπορεί να επηρεάσει και να παρασύρει τους χρήστες του διαδικτύου
Αντιμετωπίζουν τα στερεότυπα και την προκατάληψη στο διαδίκτυο
Διαμοιράζονται θετικά πρότυπα με άλλους στο διαδίκτυο

Δραστηριότητα		Χρόνος	Πηγές
Αρχή: Αναλαμβάνοντας τη λειτουργία του σχολείου	Οι μαθητές χωρίζονται σε δύο ομάδες. Στόχος της κάθε ομάδας είναι να αναλάβει την διεύθυνση του σχολείου. Η κάθε ομάδα αναφέρει τους λόγους για τους οποίους πρέπει να επιλεγεί να διευθύνει το σχολείο.	15 Λεπτά	Χαρτί Πίνακα Παρουσιάσεων (flipchart) Μαρκαδόροι
Σtereοτυπικές Αφηγήσεις	Ο εκπαιδευτής δίνει παραδείγματα που εντόπισε online με στερεότυπα που επηρεάζουν τις μειονότητες και άλλες ομάδες..	20 Λεπτά	Βλ. Παράρτημα 2.1: 6 παραδείγματα ψηφιακού περιεχομένου που προσάπτει στερεότυπα σε μια ομάδα Παρουσίαση Powerpoint
Συζήτηση στην τάξη	Στους μαθητές παρουσιάζονται παραδείγματα από online απαντήσεις που αμφισβητούν τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις. Θα πρέπει να αναλύσουν τις συγκεκριμένες μελέτες περίπτωσης και κατόπιν να αποφασίσουν ποια μέτρα θα λάβουν στο μέλλον για να αντιμετωπίσουν τις προκαταλήψεις.	10 Λεπτά	Βλ. Παράρτημα 2.2: 2 παραδείγματα αφηγημάτων με περιεχόμενο κατά των προκαταλήψεων Χαρτί Πίνακα Παρουσιάσεων

Μέρος 1ο

Αναλαμβάνοντας τη λειτουργία του Σχολείου

15 Λεπτά —

Χωρίστε τους μαθητές σε δύο ομάδες με τρόπο τυχαίο. Για παράδειγμα δώστε τον αριθμό 1 σε κάποια παιδιά και το αριθμό 2 σε άλλα. Οι μαθητές θα πρέπει να βρουν τους συμμαθητές που έχουν τον ίδιο αριθμό με αυτούς και έτσι σχηματίζονται οι δύο ομάδες. Τα μέλη κάθε ομάδας σε συνεργασία μεταξύ τους θα πρέπει να αποφασίσουν ποιο θα είναι το όνομα της ομάδας. Η συνεργασία μεταξύ των μελών κάθε ομάδας θα κάνει τους μαθητές να νιώσουν την αίσθηση του «ανήκειν σε ομάδα» καθ' όλη τη διάρκεια του παιχνιδιού.

Ακολουθώντας το σενάριο του παιχνιδιού, εξηγείτε στους μαθητές ότι όλοι οι δάσκαλοι του σχολείου έχουν μυστηριωδώς εξαφανιστεί. Η πιο αξιόπιστη ομάδα θα αναλάβει την λειτουργία του σχολείου.

Ζητήστε από τα μέλη κάθε ομάδας να συνεργαστούν και να καταγράψουν όλους τους λόγους για τους οποίους η ομάδα τους είναι αυτή που πρέπει να επιλεγεί για να διευθύνει το σχολείο. Τούτο αποσκοπεί στη δημιουργία ανταγωνισμού μεταξύ των δύο ομάδων. Δώστε τους μαρκαδόρους και ένα πίνακα παρουσιάσεων (flipchart) για να γράψουν τις ιδέες τους. Οι ομάδες έχουν πέντε λεπτά για να φτιάξουν τον κατάλόγό τους. Για να γίνει πιο σωστά αυτή η δραστηριότητα, ενισχύστε το αίσθημα του ανταγωνισμού μεταξύ των ομάδων, διατηρώντας ωστόσο μια φιλική ατμόσφαιρα.

Μετά από πέντε λεπτά, ορίστε έναν εκπρόσωπο σε κάθε ομάδα και ζητήστε από τον καθένα να παρουσιάσει τον κατάλογο της ομάδας του στο σύνολο των μαθητών. Οι ομάδες έχουν δύο λεπτά χρόνο για να πείσουν τον εκπαιδευτή για το ποια είναι η καλύτερη ομάδα. Ο καλύτερος τρόπος για να δημιουργήσετε τη σωστή ατμόσφαιρα είναι τοποθετήσετε τις δύο ομάδες απέναντι από την άλλη, ενώ εσείς-ο εκπαιδευτής θα βρίσκεστε στο κέντρο, ανάμεσά τους. Ενθαρρύνετε τους μαθητές να αντικρούσουν τα επιχειρήματα της αντίπαλης ομάδας. Θα πρέπει όμως να μην προσβάλουν κάποιο σε προσωπικό επίπεδο.

Εξηγήστε τους ότι δεν είναι απαραίτητοι μόνο οι καθηγητές όλων των μαθημάτων, αλλά για τη σωστή λειτουργία του σχολείου είναι απαραίτητοι οι υπεύθυνοι τροφοδοσίας, οικονομικών θεμάτων και άλλων τμημάτων-υπηρεσιών, καθώς και ένας άξιος ηγέτης που θα παίρνει αποφάσεις, ο διευθυντής.

- ① *Τι δεξιότητες διαθέτετε που δεν διαθέτουν οι άλλοι;*
- ② *Ποιος είναι υπεύθυνος και οργανωτικός;*
- ③ *Υπάρχει κάποιος στην ομάδα σας που διαθέτει μοναδικές δεξιότητες?*

Μόλις οι δύο ομάδες ολοκληρώσουν τη λίστα τους, ζητήστε από έναν άλλο εκπρόσωπο να παρουσιάσει τη λίστα/επιχειρήματα της ομάδας. Οι ομάδες έχουν δύο λεπτά για να παρουσιάσουν στον εκπαιδευτή τους λόγους που δεν πρέπει να επιλεγεί η αντίπαλη ομάδα. Επιτρέψτε στα μέλη των ομάδων να παρεμβαίνουν κατά την παρουσίαση της αντίπαλης ομάδας και να αμφισβητούν τα επιχειρήματα, προκειμένου να καλλιεργηθεί ένα κλίμα ευγενούς άμιλλας.

Αφού και οι δύο ομάδες παρουσιάσουν τα επιχειρήματά τους, ζητήστε τους να καταγράψουν τώρα τους λόγους για τους οποίους η αντίπαλη ομάδα δεν πρέπει να επιλεγεί. Οι ομάδες έχουν πέντε λεπτά για συμπληρώσουν τον κατάλογό τους.

Οι παρακάτω ερωτήσεις θα διευκολύνουν τη διεξαγωγή της δραστηριότητας:

- ① *Ποια ομάδα είναι πιο πρακτική;*
|
- ② *Τι κάνει την ομάδα σας τόσο ξεχωριστή σε σύγκριση με την αντίπαλη ομάδα;*
|
- ③ *Γιατί η άλλη ομάδα είναι ακατάλληλη για να αναλάβει αυτό το ρόλο;*
|

Μόλις οι δύο ομάδες ολοκληρώσουν τη λίστα τους, ζητήστε από έναν άλλο εκπρόσωπο να παρουσιάσει τη λίστα/επιχειρήματα της ομάδας. Οι ομάδες έχουν δύο λεπτά για να παρουσιάσουν στον εκπαιδευτή τους λόγους που δεν πρέπει να επιλεγεί η αντίπαλη ομάδα. Επιτρέψτε στα μέλη των ομάδων να παρεμβαίνουν κατά την παρουσίαση της αντίπαλης ομάδας και να αμφισβητούν τα επιχειρήματα, προκειμένου να καλλιεργηθεί ένα κλίμα ευγενούς άμιλλας.

Μέρος 2ο

Αναλαμβάνοντας τη λειτουργία του
Σχολείου

15 Λεπτά —

Μετά το τέλος των παρουσιάσεων, και αφού ανακοινώσετε το νικητή, κάντε μια συζήτηση για πέντε λεπτά με όλη την τάξη. Ρωτήστε τους για τη δυναμική της ομάδας που προέκυψε και για τα συναισθήματα που οι μαθητές ένιωσαν καθώς αυξανόταν ο ανταγωνισμός.

- ① *Πόσο ανταγωνιστικοί γίνετε;*
- ② *Πιστεύατε στα αλήθεια ότι είστε η καλύτερη ομάδα;*
- ③ *Ενοχληθήκατε από τις δηλώσεις της αντίπαλης ομάδας όταν υποστήριζε ότι ήταν καλύτερη;*
- ④ *Ποια είναι τα συναισθήματα που βιώσατε κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας;*

Επισημάνετε στους μαθητές ότι αυτό που μόλις βίωσαν ήταν το «εμείς και οι άλλοι» όταν χωρίστηκαν σε δύο ομάδες με τυχαίο τρόπο. Το να ανήκει κάποιος σε μια ομάδα, με όνομα, συγκεκριμένες δεξιότητες και συγκεκριμένη ταυτότητα, του επιτρέπει να υπερασπιστεί με έντονο τρόπο την ομάδα του, να στραφεί εναντίον της αντίπαλης ομάδας και να προβάλει στερεότυπα βασισμένα σε υποθέσεις που έκανε. Τονίστε πόσο ισχυρό θα ήταν αυτό το συναίσθημα εάν βασιζόταν στις ομάδες που βλέπουμε στην πραγματική ζωή όπως το φύλο, η εθνικότητα ή ο σεξουαλικός προσανατολισμός.

Αναφερθείτε στον ορισμό για τα στερεότυπα, παρουσιάστε τον στην παρουσίαση powerpoint και συζητήστε με τους μαθητές τι αντίκτυπο έχουν τα στερεότυπα. Καθοδηγήστε τους μαθητές σας ώστε να κατανοήσουν ότι τα στερεότυπα εναντίον ατόμων ή των ομάδων οδηγούν στη διαμόρφωση απόψεων με προκαταλήψεις. Σε αυτό το σημείο, παρουσιάστε τον ορισμό της προκατάληψης στην παρουσίαση powerpoint.

Ζητήστε από τους μαθητές να δώσουν παραδείγματα στερεοτυπικής αντιμετώπισης που έχουν δει εκτός της σχολικής κοινότητας ή ακόμα και σε σχέση με αυτούς τους ίδιους και ενθαρρύνετε τους να προβάλουν τα συναισθήματα που ένιωσαν κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας σε αυτά που συμβαίνουν στην ελληνική κοινωνία και στο διαδίκτυο.

Στερεοτυπικές Αφηγήσεις

20 Λεπτά —

Με τη χρήση της παρουσίασης powerpoint, δείξτε στους μαθητές τα σχετικά παραδείγματα περιεχομένου μέσω ενημέρωσης που καταδεικνύουν πώς τα στερεότυπα μπορούν να επηρεάσουν συγκεκριμένες ομάδες στην κοινωνία.

Μετά την παρουσίαση κάθε τίτλου ειδήσεων, ζητήστε από τους μαθητές να εξετάσουν εάν το συγκεκριμένο περιεχόμενο απεικονίζει με ακρίβεια τα άτομα που περιγράφονται ή αν οι εικόνες ή οι τίτλοι περιέχουν προκαταλήψεις και στερεότυπα.

Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι τα στερεότυπα είναι ισχυρά και χρησιμοποιούνται συνεχώς στην πολιτική, σε διαδικτυακές συνομιλίες και από ομάδες που επιδιώκουν να διχάσουν τους ανθρώπους σε όλες τις κοινωνίες. Μπορείτε επίσης να αναφέρετε ότι ορισμένες ομάδες προσπαθούν να χρησιμοποιήσουν το διχασμό για να κατηγορήσουν άλλες ομάδες για κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα.

- ① *Ποιο θα ήταν το αποτέλεσμα αν μια μεγαλύτερη δημοφιλής ομάδα αποφάσιζε να χαρακτηρίσει (με στερεότυπα) μια μικρότερη και λιγότερο δημοφιλή ομάδα; Μπορείτε να σκεφτείτε τυχόν παραδείγματα που να αφορούν την τοπική σας κοινωνία;*
- ② *Πιστεύετε ότι κάποια στιγμή υιοθετήσατε συμπεριφορά καθοδηγούμενη από στερεότυπα;*
- ③ *Ποιοι είναι οι κίνδυνοι των στερεοτύπων/ πώς επηρεάζουν ένα άτομο, μια ομάδα;*

Αναφερθείτε πάλι στην έννοια της προκατάληψης και χρησιμοποιήστε παραδείγματα από την παρουσίασή σας για να δείξετε πώς ένα κοινό μπορεί να χειραγωγηθεί συναισθηματικά για να υιοθετήσει αυτές τις προκαταλήψεις. Ζητήστε από τους μαθητές να εξηγήσουν τα παραδείγματα αυτά:

- ① *Πώς καταλαβαίνετε ότι ένα κείμενο σας «χειραγωγεί» συναισθηματικά;*
- ② *Ποιες συγκεκριμένες τεχνικές μπορείτε να επισημάνετε οι οποίες χειραγωγούν τα συναισθήματά μας;*
- ③ *Πώς μπορούν τα ηλεκτρονικά μέσα να κάνουν χρήση της συναισθηματικής χειραγώγησης για να υποστηρίξουν και να προωθήσουν προκαταλήψεις ή στερεότυπα;*
- ④ *Τι επιπτώσεις μπορεί να έχει η συναισθηματική χειραγώγηση με βάση τα στερεότυπα σε συγκεκριμένες ομάδες;*
- ⑤ *Γνωρίζεται τον όρο «αποδιοπομπαίος τράγος»; Πιστεύετε ότι μπορούμε να στοχοποιούμε άλλους ως αποτέλεσμα των προκαταλήψεών μας;*

Συζήτηση στην Τάξη

10 Λεπτά —

Ο στόχος της συζήτησης στην τάξη είναι διπλός. Πρώτον, θέλετε να βεβαιωθείτε ότι οι μαθητές έχουν καταλάβει τις έννοιες: στερεότυπα, περιεχόμενο με έντονη παρουσία προκαταλήψεων και συναισθηματική χειραγώγηση. Δεύτερον, θα χρειαστεί να δώσετε στους νέους τη δυνατότητα να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με τον τρόπο αποφυγής των προκαταλήψεων.

Δώστε στους μαθητές δύο παραδείγματα online εκστρατειών που καταδεικνύουν πώς οι άνθρωποι αμφισβήτησαν το περιεχόμενο των προκαταλήψεων, χρησιμοποιώντας ψηφιακά εργαλεία για να δημιουργήσουν εμπνευσμένες εκστρατείες που φέρνουν τους ανθρώπους πιο κοντά.

Στη συνέχεια, συλλογικά οι μαθητές θα φτιάξουν μια λίστα με τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να δημιουργήσουν κείμενα με περιεχόμενο που προωθεί προκαταλήψεις και χειραγωγεί συναισθηματικά των αναγνώστη.

①

Πώς μπορείτε να αμφισβητήσετε κάποια προκατάληψη και να το μοιραστείτε online;

②

Πώς μπορούμε και offline να δείξουμε την υποστήριξή μας σε ομάδες που έχουν στοχοποιηθεί και χαρακτηρίζονται από στερεότυπα;

Η ενότητα ολοκληρώνεται δίνοντας απαντήσεις στο Βασικό Ερώτημα 2:

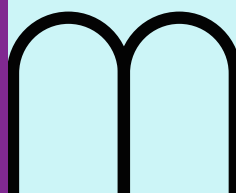
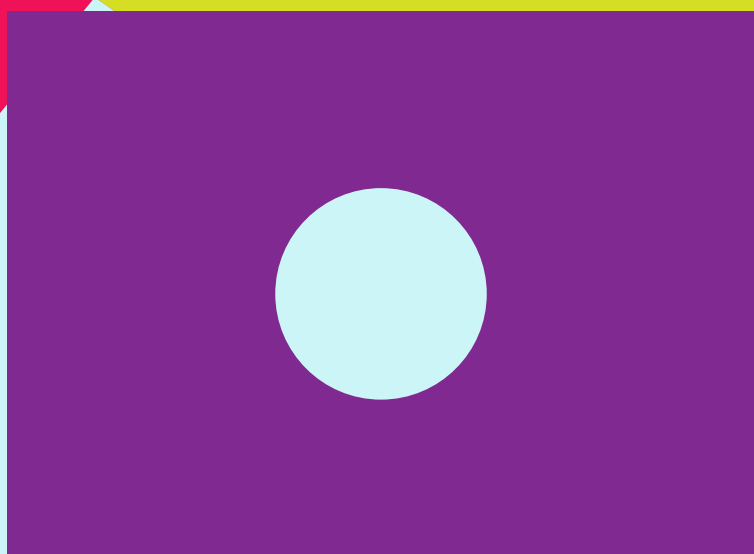
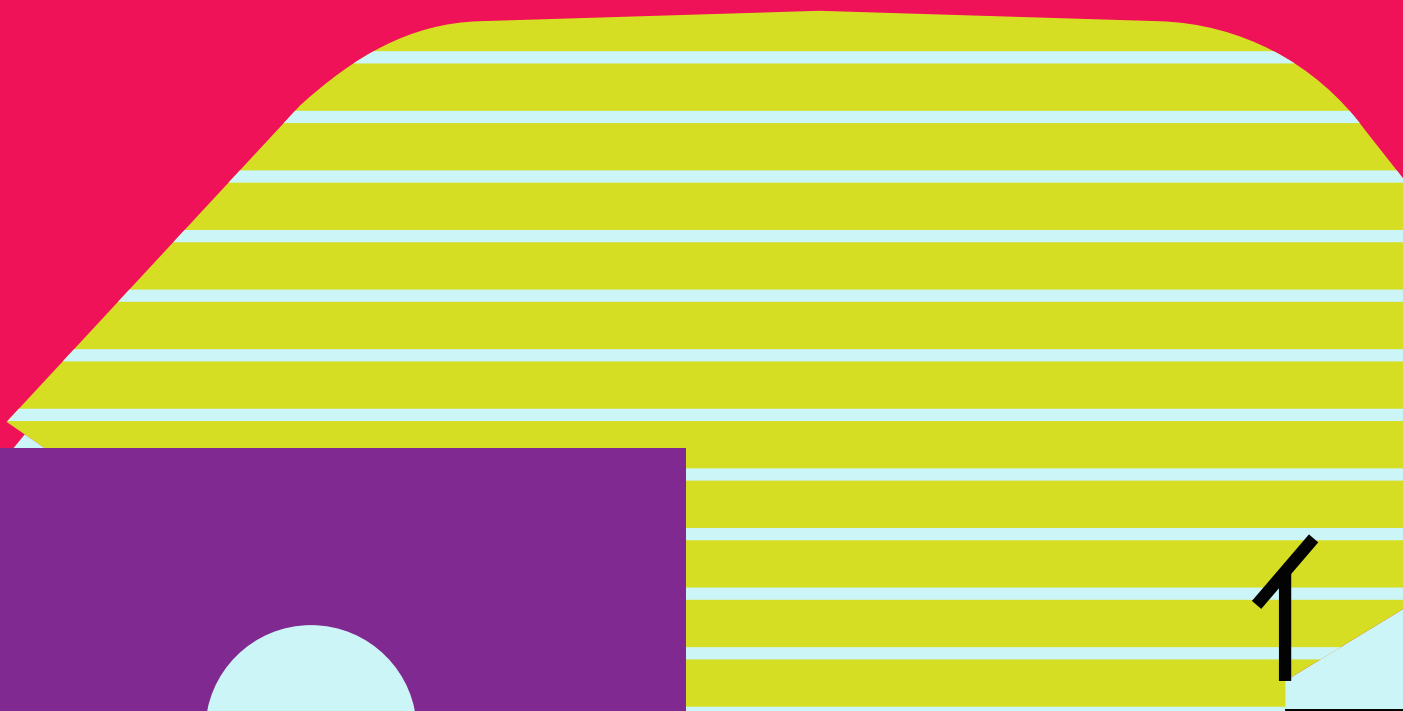
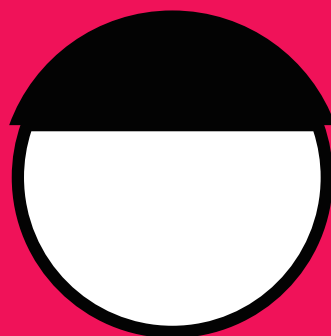
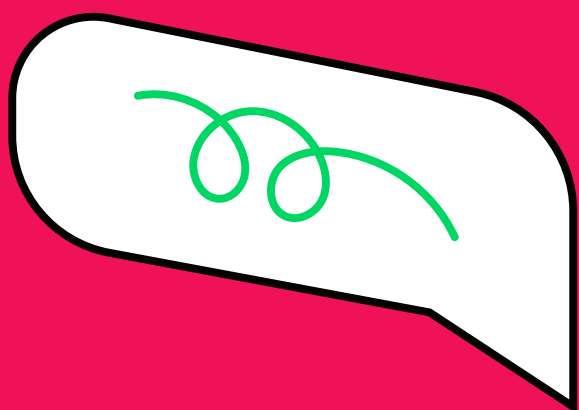
ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΖΗΤΗΜΑ,ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ
ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΕΧΕΤΕ ΕΝΤΟΝΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ;

Ενότητα τρία: —

Αποτελεσματική Επικοινωνία

Επισκόπηση

Μαθησιακοί Στόχοι:

Κατανοήστε πως μπορείτε να επικοινωνείτε αποτελεσματικά στο διαδίκτυο με διαφορετικές ομάδες, και αναγνωρίστε την σημασία της γλώσσας και του ύφους για μια σωστή επικοινωνία.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Αναγνωρίζουν την διαφορά μεταξύ online και offline επικοινωνίας

Κατανοήσουν την σημασία της γλώσσας που πρέπει να χρησιμοποιούν ανάλογα με το κοινό στο οποίο απευθύνονται όταν δημοσιεύουν κάτι στο διαδίκτυο

Συνεισφέρουν παραγωγικά και με σεβασμό στις διαδικτυακές συζητήσεις

Λαμβάνουν υπόψη τους τα συναισθήματα των ανθρώπων με τους οποίους αλληλεπιδρούν διαδικτυακά

Να ακούν με προθυμία τις κοσμοθεωρίες των άλλων στο διαδίκτυο

Δραστηριότητα		Χρόνος	Πηγές
Αρχική: Πως και γιατί;	Οι μαθητές δουλεύουν σε ομάδες και απαντούν σε ερωτήσεις που αφορούν τη χρήση του internet στη χώρα τους.	10 Mins	Βλ. παράρτημα 3.1: 10-5 εξειδικευμένες ερωτήσεις που αφορούν την Ελλάδα Παρουσίαση Powerpoint
Ποια η διαφορά;	Οι μαθητές τοποθετούνται σε μία από τις τρεις κατηγορίες: κοινωνικά δίκτυα, τηλεφωνική συνομιλία, συνομιλία πρόσωπο με πρόσωπο. Συζητούν τα θετικά και τα αρνητικά και τις προτιμήσεις τους.	20 λεπτά	Βλ. παράρτημα 3.2: 4 παραδείγματα δηλώσεων για να αξιολογήσουν οι μαθητές πώς θα τις επικοινωνούσαν. Χαρτί flip chart και μαρκαδόροι
Πρόσεξε το ύφος σου!	Σε μικρότερες ομάδες, οι μαθητές βλέπουν μηνύματα που έχουν αναρτηθεί online και έχουν διαφορετικά ύφη ώστε να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα του κάθε παραδείγματος.	20 λεπτά	Βλ. παράρτημα 3.3: Μία σειρά από αναρτήσεις σε κοινωνικά δίκτυα ή αποσπάσματα online περιεχομένου που συζητούν το ίδιο θέμα αλλά με διαφορετικά ύφη.
Συζήτηση στην τάξη	Οι μαθητές δημιουργούν μία λίστα από τα κύρια συστατικά μίας επιτυχούς επικοινωνίας και σχεδιάζουν με ποιον τρόπο θα επικοινωνήσουν επιτυχώς τα συναισθήματά τους σε σχέση με την online Ερώτηση Κλειδί 2.	10 λεπτά	Πίνακας Χαρτί flipchart

Αρχική: Πως και Γιατί;

10 Λεπτά —

Ξεκινήστε αυτή τη δράση με ένα γρήγορο quiz που να αφορά τις νόρμες χρήσης του internet και των κοινωνικών δικτύων στην Ελλάδα. Οι μαθητές πρέπει να δουλέψουν σε ομάδες των τεσσάρων, έτσι ώστε να έχουν την δυνατότητα να συζητήσουν τις ερωτήσεις περισσότερο σε βάθος μέσα στην ομάδα. Το quiz έχει ως στόχο να κάνει τους μαθητές να σκεφτούν πώς οι άνθρωποι γενικά και οι νέοι πιο συγκεκριμένα χειρίζονται το internet σε καθημερινή βάση.

Οι ερωτήσεις πρέπει να περιέχουν κάτι από τα παρακάτω:

- ① *Πόσες ώρες τη μέρα περνάνε online οι νέοι στην Ελλάδα;*
- ② *Γράψτε μερικές από τις κύριες χρήσεις για τις οποίες μπαίνουν online:*
- ③ *Ποια πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιούν περισσότερο οι νέοι στην Ελλάδα;*
- ④ *Τι ποσοστό % των νέων έχουν προσωπικό profile σε αυτήν την πλατφόρμα;*

Δώστε στις ομάδες τουλάχιστον 30 δευτερόλεπτα για να σκεφτούν και να συζητήσουν την κάθε απάντηση πριν προχωρήσουν στην επόμενη ερώτηση. Μέσα από τις συζητήσεις τους, θα αρχίσουν να φέρνουν τη δική τους καθημερινή χρήση του internet στο προσκήνιο, και θα αρχίσουν να χτίζουν στο μυαλό τους μία εικόνα των online συνηθειών τους.

Μόλις συμπληρώσουν το quiz, ζητήστε από τους μαθητές να σημειώσουν τις απαντήσεις τους με διαφορετικό χρώμα ο καθένας. Όσο μιλάτε για κάθε ερώτηση με την τάξη σας, φροντίστε να επιτρέψτε σε όσο το δυνατό περισσότερους μαθητές να μοιραστούν τις απαντήσεις τους, ώστε η συζήτηση να περιέχει όλη την τάξη και οι μαθητές να έχουν τη δυνατότητα να ακούσουν τις απαντήσεις των συμμαθητών τους. Περάστε τις απαντήσεις σε ψηφιακή μορφή και αφού τις αποκαλύψετε ρωτήστε τους μαθητές σας αν κάτι τους προκαλεί έκπληξη.

Όταν όλες οι απαντήσεις εμφανιστούν, κλείστε τη συζήτηση με τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- ① *Είναι αυτές οι απαντήσεις βρίσκονται κοντά στη δική σας χρήση του internet;*
- ② *Ποιοι είναι οι κύριοι λόγοι για τους οποίους χρησιμοποιείτε το internet;*
- ③ *Γιατί η καλή online επικοινωνία είναι απαραίτητη και σημαντική;*
- ④ *Γιατί οι νέοι επιλέγουν να επικοινωνούν περισσότερο από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης παρά με άλλα μέσα;*
- ⑤ *Τι προσπαθούν να επικοινωνήσουν online;*
- ⑥ *Πως φαντάζεστε μία επιτυχημένη online επικοινωνία;*

Και τελειώστε τη δραστηριότητα με αυτήν την ερώτηση:

- *Τι αποτελεί μία αποτελεσματική επικοινωνία;*

Δώστε στους μαθητές δύο λεπτά να μαζέψουν τις ιδέες τους και ύστερα πάρτε κάποιες απαντήσεις. Γράψτε τις πιο σχετικές και επαναλαμβανόμενες απαντήσεις στον πίνακα και ύστερα δείξτε σε ψηφιακή μορφή τον ορισμό της αποτελεσματικής επικοινωνίας.

Ποιά η Διαφορά;

20 Λεπτά —

Σε αυτό το σημείο, οι μαθητές πρέπει να έχουν σχηματίσει μία πιο καθαρή εικόνα του βαθμού χρήσης του internet από τους νέους στη χώρα τους και τους λόγους για τους οποίους αυτή γίνεται, και έχουν αρχίσει να καταλαβαίνουν τι σημαίνει αποτελεσματική επικοινωνία. Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει να τους κάνει να σκεφτούν κατά πόσο επικοινωνούν οι ίδιοι αποτελεσματικά στα διάφορα μέσα τα οποία χρησιμοποιούν.

Η δραστηριότητα επίσης οδηγεί τους μαθητές στο να αναγνωρίσουν το κατά πόσο η δική τους μέθοδος επικοινωνίας διαφέρει ανάλογα με το μέσο το οποίο χρησιμοποιούν, και τους κάνει να αναλογιστούν γιατί συμβαίνει αυτό αν συμβαίνει.

Χωρίστε τη τάξη σε τρεις ομάδες, και δώστε σε κάθε μία από αυτές χαρτιά flipchart και μαρκαδόρους. Κάθε ομάδα θα εστιάσει σε ένα μέσο επικοινωνίας: η πρώτη ομάδα στα «κοινωνικά δίκτυα», η δεύτερη στις «τηλεφωνικές επικοινωνίες» και η τρίτη στις επικοινωνίες «πρόσωπο με πρόσωπο». Στο flipchart κάθε ομάδα πρέπει να φτιάξει έναν πίνακα με τρεις διαφορετικές στήλες. Για παράδειγμα:

Κοινωνικά δίκτυα	
Θετικά	
Αρνητικά	
Προτίμηση στην επικοινωνία;	

Για περίπου πέντε με δέκα λεπτά, κάθε ομάδα θα πρέπει να συμπληρώσει τον πίνακά της. Πρώτα πρέπει να γράψουν όλα τα θετικά που προκύπτουν από αυτόν τον τύπο επικοινωνίας, έχοντας κατά νου ερωτήσεις όπως:

- ① *Μπορεί κανείς να επικοινωνήσει μέσω αυτού;*
- ② *Είναι φθηνό;*
- ③ *Βρίσκετε κάτι ωραίο στη χρήση του;*
- ④ *Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διαφορετικούς λόγους;*

Ύστερα πρέπει να εστιάσουν στα αρνητικά. Αν οι μαθητές δυσκολεύονται να σκεφτούν παραδείγματα, ίσως βοηθήσουν κάποιες ερωτήσεις του τύπου:

- ① *Είναι οι χρήστες του μέσου συχνά αγενείς;*
- ② *Είναι δύσκολο να γίνετε κατανοητοί μέσω αυτού του μέσου;*
- ③ *Είναι η χρήση του εθιστική;*

Τέλος, πρέπει η ομάδα να αποφασίσει ποια μέθοδος επικοινωνίας είναι προτιμότερη για αυτούς (κοινωνικά δίκτυα, τηλεφωνική επικοινωνία, πρόσωπο με πρόσωπο). Κάθε ομάδα πρέπει να δώσει δυο, τρεις λόγους για την επιλογή που έκανε.

Μόλις συμπληρωθούν οι πίνακες, κάθε ομάδα πρέπει να προτείνει έναν εκπρόσωπο που θα παρουσιάσει τα αποτελέσματα της ομάδας στην τάξη. Μόλις γίνει αυτό, όλοι οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να προσθέσουν κι άλλες ιδέες που νιώθουν ότι δεν ακούστηκαν από κάποια ομάδα. Κάθε ομάδα μπορεί να προσθέτει στον πίνακα της κάποιες από αυτές τις ιδέες όσο αυτές εκφράζονται. Όταν η δραστηριότητα ολοκληρωθεί, πρέπει να υπάρχουν τρεις πίνακες γεμάτοι ιδέες για κάθε ένα από τα τρία μέσα επικοινωνίας. Ο διαμεσολαβητής πρέπει ύστερα να ρωτήσει τα εξής:

- ① *Ποιες είναι οι κύριες διαφορές μεταξύ των τριών μέσων επικοινωνίας;*
- ② *Γιατί κάποιο από αυτά είναι για σας προτιμότερο από κάποιο άλλο;*
- ③ *Θεωρείτε ότι κάποιο από αυτά δημιουργεί περισσότερες κακές συνήθειες σε σχέση με κάποιο άλλο;*
- ④ *Γιατί πιστεύετε ότι συμβαίνει αυτό;*

Μετά από αυτήν την ομαδική συζήτηση, ο διαμεσολαβητής θα πρέπει να μοιράσει στις τρεις ομάδες διάφορες δηλώσεις αριθμημένες από το 1 έως το 4. Δύο από αυτές τις δηλώσεις είναι θετικές και δύο αρνητικές.

Ο διαμεσολαβητής στη συνέχεια ζητάει από τις ομάδες να μελετήσουν την πρώτη δήλωση: πόσο εύκολο ή δύσκολο είναι να μοιραστεί κάποιος αυτήν τη δήλωση μέσα από κάθε ένα από τα μέσα επικοινωνίας στα οποία αναφερθήκαμε; Οι μαθητές καλούνται να σκεφτούν πώς θα έκανε αυτή η δήλωση κάποιον να αισθανθεί, και πώς γενικά το μέσο καθορίζει το πόσο σημασία δίνουμε στα συναισθήματα του άλλου ατόμου. Ο διαμεσολαβητής θα πρέπει να πάρει feedback από κάθε ομάδα σχετικά με την πρώτη δήλωση και στη συνέχεια να επαναλάβει τη ίδια διαδικασία στις επόμενες τρεις δηλώσεις.

Μέσα από τη συζήτηση γύρω από κάθε μία δήλωση, οι μαθητές επιδιώκουμε να συνειδητοποιήσουν ότι το μέσο το οποίο χρησιμοποιούμε για να επικοινωνήσουμε τις σκέψεις μας συχνά έχει επιπτώσεις στον τρόπο με τον οποίο επικοινωνούμε. Τα κοινωνικά δίκτυα, για παράδειγμα, λόγω του ότι μας επιτρέπουν να επικοινωνούμε από απόσταση, μέσω μίας οθόνης και κάποιες φορές ανώνυμα, μας οδηγούν στο να μη λαμβάνουμε τόσο υπόψη τα συναισθήματα του κοινού με το οποίο συνδιαλεγόμαστε. Αυτές είναι μερικές ερωτήσεις που θα βοηθήσουν τους μαθητές σ' αυτήν την σκέψη:

- ① *Πώς επηρεάζει το μέσο επικοινωνίας τον τρόπο επικοινωνίας;*
|
- ② *Τι επιπτώσεις έχει στο ύφος, στη γλώσσα, στη γραμματική και στον τρόπο με τον οποίον εκλαμβάνουμε τις δηλώσεις που βλέπουμε εκεί;*
|
- ③ *Είναι πιο εύκολο να πεις κάποια πράγματα online παρά πρόσωπο με πρόσωπο;*
|
- ④ *Είναι πιο εύκολο να ακούσεις τη γνώμη των άλλων όταν είσαι online;*
|
- ⑤ *Τι παραδείγματα μπορείτε να σκεφτείτε από δηλώσεις που έχετε κάνει online που δεν θα κάνατε αν ήσασταν πρόσωπο με πρόσωπο;*
|
- ⑥ *Αν κάτι δεν θα το λέγατε κατά πρόσωπο, είναι σωστό να το πείτε online;*
|

Πρόσεξε το ύφος σου!

20 Λεπτά —

Οι μαθητές τώρα τοποθετούνται σε μικρότερες ομάδες που δεν ξεπερνούν τα πέντε άτομα. Ο διαμεσολαβητής εξηγεί ότι τώρα θα επικεντρωθούν στην online επικοινωνία. Επιστρέφοντας στον πίνακα για τα «Κοινωνικά Δίκτυα» που δημιουργήθηκε στην προηγούμενη δραστηριότητα, ο διαμεσολαβητής θυμίζει στους μαθητές ότι, σε αντίθεση με την τηλεφωνική και την δια ζώσης επικοινωνία, όσα αναρτώνται online απευθύνονται κατά μεγάλο ποσοστό σε μεγαλύτερα πιο δημόσια κοινά. Οι μαθητές πρέπει να ερωτηθούν::

- *Από τη στιγμή που κάθε τι που γράφουμε στα κοινωνικά δίκτυα δεν είναι ιδιωτικό, πόσο αυτό πρέπει να επηρεάσει τον τρόπο που επικοινωνούμε αυτό που θέλουμε να πούμε online;*

Ο διαμεσολαβητής θα πρέπει να πάρει feedback από όλη την τάξη και κάθε απάντηση που λαμβάνει να την γράφει εκείνη τη στιγμή στον πίνακα. Οι μαθητές δεν θα φτάσουν σε αυτό το σημείο από μόνοι τους, ο διαμεσολαβητής πρέπει να τους οδηγήσει στην κατανόηση του ύφους και της χρήσης της γλώσσας. Για να το κάνει αυτό κατανοητό, ο διαμεσολαβητής μπορεί να ρωτήσει τους μαθητές με ποιον τρόπο ζητούν κάτι από τους γονείς ή τους ανθρώπους που τους φροντίζουν: αν το κάνουν με αγριεμένο ύφος και γλώσσα που δείχνει αχαριστία έχουν περισσότερες ή λιγότερες πιθανότητες να πάρουν αυτό που θέλουν σε σχέση με το να μιλήσουν με σεβασμό;

Στη συνέχεια οι μαθητές βλέπουν ψηφιακά αναρτήσεις σε διαφορετικά κοινωνικά δίκτυα, οι οποίες αναφέρονται στο ίδιο θέμα αλλά χρησιμοποιούν εντελώς διαφορετικό ύφος. Για παράδειγμα, ο διαμεσολαβητής μπορεί να δείξει παραδείγματα αναρτήσεων που αφορούν τη θρησκεία αλλά αναφέρονται σε αυτή με εντελώς διαφορετικό τρόπο: μία ανάρτηση μπορεί να είναι μία ισορροπημένη, λογική και με σεβασμό γνώμη ενώ μία άλλη μπορεί να είναι αγενής και εχθρική.

Αφού δουν αυτά τα παραδείγματα, οι μαθητές πρέπει να δουλέψουν μέσα στις ομάδες τους και να αξιολογήσουν πόσο αποτελεσματική ήταν η επικοινωνία σε κάθε μία από τις δηλώσεις. Οι μαθητές θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους τα παρακάτω για να αποφανθούν:

- 1 *Ποιος είναι ο στόχος που έχει αυτός που κάνει την ανάρτηση;*
- 2 *Ποια αναμένετε να είναι η αντίδραση του κοινού που θα το διαβάσει; Τι θα σκεφτούν οι περισσότεροι άνθρωποι;*
- 3 *Υπάρχει κάποιος καλύτερος τρόπος να επικοινωνήσει το ίδιο μήνυμα;*
- 4 *Πώς θα μπορούσε να γραφτεί ξανά αυτή η ανάρτηση ώστε να έχει πιο θετική ανταπόκριση από τον κόσμο που θα τη διαβάσει;*

- ⑤ *Φαίνεται να τον νοιάζει αυτόν τον άνθρωπο να μάθει τι πιστεύουν οι άλλοι για αυτό που έγραψε;*
|
- ⑥ *Αυτή η ανάρτηση δημιουργεί χώρο για περαιτέρω συζήτηση ή την αποκλείει;*
|

Οι μαθητές πρέπει να ενθαρρυνθούν ώστε να διαπιστώσουν ότι σε μία ανάρτηση κοινωνικής δικτύωσης, το ύφος δεν είναι πάντα εύκολα αναγνωρίσιμο. Αυτό τονίζει την σημασία που έχει να είναι κάποιος αποτελεσματικός στην online επικοινωνία. Η online επικοινωνία εύκολα μπορεί να παρερμηνευτεί, έτσι, όσο πιο πολύ προσέχει κανείς ώστε να φερθεί με σεβασμό, τόσο πιθανότερο είναι η άποψη του να ακουστεί.

Συζήτηση στην Τάξη

20 Λεπτά —

Έχοντας συζητήσει τα θετικά και τα αρνητικά των διαφόρων μέσων επικοινωνίας, και έχοντας δει μία σειρά από παραδείγματα αποτυχημένης και αποδοτικής επικοινωνίας, ο διαμεσολαβητής πρέπει να χαρτογραφήσει με τη βοήθεια των μαθητών τους κύριους παράγοντες που συνεισφέρουν στην αποδοτική επικοινωνία. Αυτοί οι παράγοντες πρέπει να περιέχουν:

- ① *Αναγνώριση της διαφοράς των ιδιωτικών και των δημόσιων κοινών*
- ② *Αναγνώριση των συναισθημάτων του κοινού*
- ③ *Παρουσία ενσυναίσθησης*
- ④ *Καθαρό νόημα*
- ⑤ *Ύφος που δείχνει σεβασμό*
- ⑥ *Προθυμία πραγματικής ανάγνωσης / ακρόασης*
- ⑦ *Χρήση της κατάλληλης γλώσσας*

Αφού οι μαθητές χαρτογραφήσουν αυτήν τη λίστα, πρέπει να στρέψουν την προσοχή τους στην Ερώτηση Κλειδί 3:

**ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΕΤΕ ΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΑ
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΣΑΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ
ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΛΕΙΔΙ 2;**

Με τη βοήθεια του διαμεσολαβητή, οι μαθητές θα πρέπει για 10 λεπτά να σκεφτούν:

- ① *Πού θα επικοινωνήσουν αυτό το μήνυμα; Π.χ. σε κάποιο συγκεκριμένο μέσο κοινωνικής δικτύωσης;*
- ② *Ποιο είναι το κοινό τους;*
- ③ *Τι ύφος θα επιλέξουν, και τι γλώσσα θα χρησιμοποιήσουν;*
- ④ *Πώς θα αξιολογήσουν πόσο επιτυχημένα επικοινωνήσαν το μήνυμα τους;*

Ως παράδειγμα του πώς θα μπορούσε να είναι η απάντηση στην Ερώτηση Κλειδί 3, οι μαθητές μπορούν να δημιουργήσουν μία ανάρτηση σε κοινωνικό δίκτυο 2 έως 3 γραμμών που να στοχεύει στη σοβαρή ενασχόληση με το θέμα της κλιματικής αλλαγής, και το κάνει με τρόπο πειστικό αλλά όχι επιθετικό.

Ενότητα Τέσσερα: —
Γνωρίζω τα Δικαιώματά μου στο Διαδίκτυο
Επισκόπηση

Μαθησιακοί Στόχοι:

Κατανοήστε τα δικαιώματά σας ως πολίτες στο διαδίκτυο

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Οι μαθητές θα είναι σε θέση να:

Εξηγούν τους διαφορετικούς τύπους συγκατάθεσης
Κατανοούν το δικαίωμα τους να δίνουν την συγκατάθεση τους και τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να υπερασπιστούν αυτό το δικαίωμα
Κατανοούν το δικαίωμα τους να είναι ασφαλείς από επιθέσεις μίσους και παρενόχληση στο διαδίκτυο
Κατανοούν την διαφορά μεταξύ της ρητορικής του μίσους και της ελευθερίας του λόγου
Αποδεικνύουν ότι μπορούν να απαντούν με αποτελεσματικό τρόπο στην ρητορική του μίσους και σε προσβλητικό περιεχόμενο διαδικτυακά

Δραστηριότητα		Χρόνος	Πηγές
Αρχική: Τι είναι η συναίνεση;	Οι μαθητές συζητούν online παραδείγματα στα οποία δεν έχει δοθεί συναίνεση.	10 λεπτά	Βλ. παράρτημα 4.1: 3 παραδείγματα online περιεχομένου χωρίς συγκατάθεση. Παρουσίαση Powerpoint
Μάθε τα δικαιώματά σου	Χορηγείται στους μαθητές ένα κουίζ για τα δικαιώματά τους και για τα δικαιώματα των εταιρειών κοινωνικής δικτύωσης.	10 λεπτά	Βλ. παράρτημα 4.2: 5 έως 10 αληθείς ή ψευδείς δηλώσεις, τυπωμένες ατομικά σε χαρτί ή κάρτα Χαρτί flip chart
Έλεγε την συγκατάθεσή σου	Ο διαμεσολαβητής παρέχει πρακτικές απαντήσεις που ενισχύουν τους μαθητές να έχουν τον έλεγχο των πληροφοριών/ περιεχομένου που μοιράζονται.	10 λεπτά	Βλ. παράρτημα 4.3: Λίστα πρακτικών βημάτων για να εξασκήσεις το δικαίωμα σου στην ιδιωτικότητα και να σεβαστείς αυτό των άλλων
Ρητορική Μίσους και Ελευθερία του Λόγου	Οι μαθητές προσπαθούν να ορίσουν τον ελεύθερο λόγο και την ρητορική του μίσους. Έπειτα, μοιράζονται τους ορισμούς τους και συζητούν τις διαφορές.	10 λεπτά	Βλ. παράρτημα 4.4: Ορισμός για την ρητορική του μίσους και την ελευθερία του λόγου στην Ελλάδα Παρουσίαση Powerpoint
Απαντήσεις	Οι μαθητές βλέπουν παραδείγματα ρητορικής μίσους και ελεύθερου λόγου, σχολιάζοντας σε ποιο από τα δύο πιστεύουν ότι βρίσκονται και πώς θα αντιδρούσαν αν τα έβλεπαν online. Τελικά, εμφανίζεται μια λίστα με αποτελεσματικές απαντήσεις στη ρητορική μίσους και στις προσβολές.	20 λεπτά	Βλ. παράρτημα 4.5: 2 online παραδείγματα ρητορικής μίσους και 2 online παραδείγματα ελεύθερου λόγου Χαρτί flipchart Μαρκαδόροι για όλους τους μαθητές Παρουσίαση Powerpoint

Αρχική: Τι είναι συναίνεση

10 Λεπτά —

Στην Παρουσίαση Powerpoint οι μαθητές βλέπουν τρία διαφορετικά παραδείγματα περιεχομένου που έχουν κοινοποιηθεί στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Έχοντας δει αυτά τα παραδείγματα, οι μαθητές καλούνται να σκεφτούν τι συνδέει αυτές τις αναρτήσεις. Αν οι μαθητές δυσκολεύονται, άμεσες ερωτήσεις μπορεί να προσφέρει ο διαμεσολαβητής:

- ① Ποιος είναι σε αυτή τη φωτογραφία/βίντεο; Γνωρίζουν ότι βρίσκονται σε αυτά;
- ② Πιστεύετε ότι θέλουν να βρίσκονται εκεί;
- ③ Πιστεύετε πως έχουν δώσει την συγκατάθεση τους να φωτογραφηθούν ή να βιντεοσκοπηθούν;

Οι μαθητές εισάγονται στην έννοια της συγκατάθεσης μέσω της Παρουσίασης Powerpoint και πρέπει να συζητήσουν τι σημαίνει για εκείνους. Πρέπει να αναρωτηθούν πότε έδωσαν συγκατάθεση στο παρελθόν, offline και online και για ποιόν λόγο, κι αν θεωρούν πως είναι σημαντικό να δίνουν συγκατάθεση. Ο διαμεσολαβητής μπορεί να τους θέσει τα εξής ερωτήματα:

- ① Μπορείτε να ορίσετε τι θεωρείτε πως είναι η συγκατάθεση;
- ② Έχετε δώσει έγκριση σε κάθε φωτογραφία, βίντεο ή κοινοποίηση που σας έχουν βάλει ετικέτα online;
- ③ Μπορείτε να σκεφτείτε παραδείγματα όπου σας έχουν ζητήσει να δώσετε την έγκρισή σας online;
- ④ Πιστεύετε πως είναι ξεκάθαρο όταν σας ζητείται να δώσετε την συγκατάθεση σας online;

Επιστρέφοντας στα παραδείγματα της Παρουσίασης Powerpoint, πρέπει να σκεφτούν ποιες μπορεί να είναι μερικές από τις συνέπειες για αυτά τα άτομα που δεν δίνουν την συγκατάθεση τους. Παραδείγματος χάριν:

- ① Παραβίαση της ιδιωτικότητά τους
- ② Απογοητεύονται από τους φίλους τους που το ανήρτησαν
- ③ Αισθάνονται ντροπή ή στεναχώρια για όποιον το δει
- ④ Επηρεάζεται το επαγγελματικό τους μέλλον

Μάθε τα Δικαιωματά σου

10 Λεπτά —

Οι μαθητές, χωρισμένοι σε ζευγάρια, συμμετέχουν σε ένα κουίζ «σωστό ή λάθος» για το δικαίωμα της ιδιωτικότητας τους online. Ο διαμεσολαβητής πρέπει να σχεδιάσει δυο στήλες σε ένα κομμάτι χαρτί flip chart, η μια με τίτλο Σωστό και η άλλη Λάθος. Στη συνέχεια πρέπει να διαβάσουν την καθεμία δήλωση δυνατά από την τυπωμένη κάρτα. Οι μαθητές πρέπει να σηκωθούν όρθιοι αν πιστεύουν ότι η δήλωση είναι σωστή ή να παραμείνουν στις θέσεις τους αν πιστεύουν ότι είναι λανθασμένη. Αφού οι μαθητές έχουν πάρει τις αποφάσεις τους, τότε ο διαμεσολαβητής θα αποκαλύψει την σωστή απάντηση και η δήλωση αυτή θα κολληθεί στην αντίστοιχη στήλη του flip chart χαρτιού.

Έλεγε την Συγκαταθέσή σου

10 Λεπτά —

Στο τέλος του κουίζ, το flip chart χαρτί θα αποκαλύψει μια γκάμα από ενδιαφέροντα στοιχεία για το δικαίωμα των ανθρώπων να διατηρούν την ιδιωτικότητα τους online, τα όρια των δικαιωμάτων τους, πώς οι πληροφορίες και το περιεχόμενο τους μπορεί να αποθηκευθεί και να χρησιμοποιηθεί online και πόσο μπορούν να ελέγχουν τον τρόπο που χρησιμοποιείται αυτό το περιεχόμενο.

Μόλις οι μαθητές έχουν ολοκληρώσει την διαδικασία προβληματισμού πάνω σε αυτά τα δεδομένα, ο διαμεσολαβητής τους ρωτάει εάν έχουν ξαφνιαστεί με κάποιο από αυτά. Για παράδειγμα, οι μαθητές μπορεί να μην γνώριζαν ότι οι εταιρείες κοινωνικής δικτύωσης έχουν τη δυνατότητα να μοιραστούν τις προσωπικές τους πληροφορίες με άλλες εταιρείες, όπως την ηλικία, το φύλο και τα ενδιαφέροντα τους.

Για κάθε ένα από αυτά τα σημεία, ο διαμεσολαβητής παρουσιάζει στους μαθητές πρακτικές λύσεις που θα τους βοηθήσουν να έχουν περισσότερο έλεγχο στον τρόπο που χρησιμοποιούνται οι πληροφορίες και το περιεχόμενό τους. Οι μαθητές θα πρέπει να σημειώσουν αυτές τις λύσεις και στο τέλος κάθε μαθητής θα πρέπει να τελειώσει την δραστηριότητα βρίσκοντας τρόπους για να μπορέσει να ασκήσει καλύτερα το δικαίωμά του στην ιδιωτικότητα.

Είναι σημαντικό να καταστήσετε σαφές στους μαθητές ότι η συγκατάθεση δεν είναι μονόδρομος και πως θα πρέπει να αναγνωρίζουν την ευθύνη τους και να ζητάνε την συγκατάθεση των άλλων όταν θέλουν να κάνουν μια ανάρτηση ή κοινοποίηση. Οι μαθητές πρέπει να παροτρύνονται να σκέφτονται προτού κάνουν μια ανάρτηση: αν αυτή ήταν μια δικιά μου φωτογραφία ή βίντεο, θα ήθελα να κοινοποιηθεί δημόσια;

Ρητορική Μίσους και Ελευθερία του Λόγου

10 Λεπτά —

Χωρίστε την ομάδα σε ζευγάρια και δώστε σε κάθε ζευγάρι αυτοκόλλητα χαρτάκια (post it) και μια κόλλα Α3. Πείτε σε κάθε ζευγάρι να γράψει τα ονόματα του στην κόλλα Α3 και να απαντήσει τις πέντε αυτές ερωτήσεις, μια απάντηση σε κάθε ένα αυτοκόλλητο χαρτάκι:

- ① *Για ποιόν λόγο θα μπορούσε κάποιος να αναρτήσει κάτι επιζήμιο/κακό/προσβλητικό για εσένα ή κάποιον άλλον online;*
- ② *Τι θα κάνετε αν κάποιος αναρτούσε ένα επιζήμιο/κακό/προσβλητικό σχόλιο online για εσένα ή για κάποιον άλλον;*
- ③ *Τι είναι η ρητορική μίσους;*
- ④ *Τι είναι η ελευθερία του λόγου;*
- ⑤ *Τι στάση πρέπει να έχουμε απέναντι στους άλλους online;*

Ενθαρρύνετε τους μαθητές πρώτα να συζητήσουν τις ιδέες τους πριν γράψουν οτιδήποτε. Να έχετε επιπλέον αυτοκόλλητα χαρτάκια να δώσετε σε περίπτωση που γίνει κάποιο λάθος ή θελήσουν να προσθέσουν περαιτέρω πληροφορίες στις απαντήσεις τους. Ξεκινήστε μια κουβέντα βασισμένοι στις απαντήσεις που έδωσαν στις παραπάνω ερωτήσεις, χρησιμοποιώντας ευθείς ερωτήσεις όπως:

- ① *Τι σημειώσατε στους ορισμούς σας;*
- ② *Γιατί επιλέξατε την λέξη _____;*
- ③ *Μπορείτε να διακρίνετε πόσο λεπτή είναι η γραμμή μεταξύ ρητορικής μίσους και ελεύθερου λόγου;*

Όταν οι μαθητές θα έχουν δώσει τους ορισμούς τους, παρουσιάστε τους σωστούς ορισμούς στην Παρουσίαση Powerpoint και ζητήστε τους να σκεφτούν τις διαφορές ανάμεσα στις δικές τους απαντήσεις και σε αυτές που παρουσιάστηκαν. Για να βεβαιωθείτε πως οι μαθητές έχουν καταλάβει τους ορισμούς, δώστε μερικά παραδείγματα:

- ① *Αν πω σε κάποιον πως απεχθάνομαι τα παπούτσια του, είναι αυτό παράδειγμα ρητορικής μίσους;*
- ② *Αν κάποιος με κακοποιεί λεκτικά για το χρώμα του δέρματός μου, αυτό είναι ελεύθερος λόγος ή ρητορική του μίσους;*

Απαντήσεις

20 Λεπτά —

Σε αυτό το σημείο, ο διαμεσολαβητής πρέπει να ενημερώσει τους μαθητές πως έχουν το δικαίωμα να προφυλάσσονται από την online κακοποίηση. Κανένας νέος άνθρωπος δεν πρέπει να ανέχεται καμία παράνομη συμπεριφορά ή νόμιμη αλλά επιβλαβή για τον ίδιο συμπεριφορά. Οι πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποιούν το γνωρίζουν αυτό και έχουν κατασκευάσει κατάλληλα μέτρα ασφαλείας για να βοηθούν τους νέους ανθρώπους να διαχειρίζονται τις κρίσεις και να προφυλάσσονται online. Παρ' όλα αυτά, επειδή πολύ συχνά οι νέοι αφήνονται να τα ανακαλύπτουν μόνοι τους αυτά, υπάρχουν πολλοί που δεν τα γνωρίζουν.

Εξηγείστε στους μαθητές πως η επόμενη δραστηριότητα θα ενισχύσει την κατανόηση τους σε σχέση με τις διαφορές μεταξύ ρητορικής μίσους και ελεύθερου λόγου και θα τους εξοπλίσει με μια γκάμα απαντήσεων που μπορούν να χρησιμοποιήσουν ενάντια στην ρητορική μίσους και τις προσβολές.

Χωρίστε την ομάδα σε μικρότερες υπο-ομάδες, με μέγιστο αριθμό τα πέντε άτομα. Δώστε στην κάθε υπο-ομάδα μια κάρτα με ένα παράδειγμα είτε ελεύθερου λόγου είτε ρητορικής μίσους. Δουλεύοντας μαζί, θα πρέπει να απαντήσουν τα εξής:

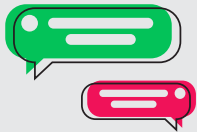
- 1 *Πρόκειται για ελεύθερο λόγο ή ρητορική μίσους;*
- 2 *Χρησιμοποιώντας τους ορισμούς σας για αυτούς τους όρους, αιτιολογείτε την απάντησή σας.*
- 3 *Είναι ο ελεύθερος λόγος απολύτως αποδεκτός; Πρέπει να επιτρέπεται στους ανθρώπους να λένε οτιδήποτε θέλουν χωρίς να υπάρχει ανταπόδοση ή λογοκρισία, αν είναι νόμιμο;*
- 4 *Τι είναι η online παρενόχληση;*
- 5 *Αυτή η ανάρτηση στοχεύει συγκεκριμένα κάποιες ομάδες ή άτομα;*
- 6 *Πώς πιστεύετε πως η ανάρτηση αυτή θα τους κάνει να αισθανθούν;*
- 7 *Σκεφτείτε την προηγούμενη ενότητα: υπάρχει κάποιος άλλος τρόπος που αυτό το άτομο μπορεί να επικοινωνήσει τα συναισθήματά του πιο αποτελεσματικά; Αν το βλέπατε αυτό online, ποιες θα ήταν οι πιο κατάλληλες απαντήσεις;*

Αφού η κάθε ομάδα έχει πάρει τον χρόνο της να σκεφτεί τις απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα, ένας εκπρόσωπος της θα πρέπει να παρουσιάσει την μελέτη περίπτωσης, μέσα από την Παρουσίαση Powerpoint στην υπόλοιπη τάξη και να εξετάσει τις απαντήσεις στις προηγούμενες ερωτήσεις. Οι υπόλοιπες ομάδες καλούνται να σχολιάσουν όπου διαφωνούν στην παρουσίαση και πιο συγκεκριμένα θα πρέπει να προτείνουν πιο αποτελεσματικές απαντήσεις για κάθε παράδειγμα.

Καθώς οι μαθητές δίνουν εναλλακτικές προτάσεις για αποτελεσματικές απαντήσεις σε αυτά τα παραδείγματα, ο διαμεσολαβητής θα πρέπει να τις σημειώνει σε μια λίστα. Όταν θα έχουν παρουσιάσει όλες οι ομάδες, θα δουν μια λίστα που περιλαμβάνει, αλλά δεν περιορίζεται μόνο, σε αυτές τις απαντήσεις:

Αγνώω – Αν μια δήλωση είναι ελεύθερος λόγος ή ρητορική μίσους, μπορείτε να την αγνοήσετε. Παρ' όλο που το να μην αντιδράς μπορεί να σε προστατεύσει από οποιαδήποτε αντίδραση αυτού που έφτιαξε το περιεχόμενο, η φωνή σου ενάντια στην γνώμη ή το μίσος δεν θα ακουστεί ποτέ.

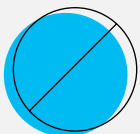
Συζητώ – Αν θεωρείτε ότι αξίζει, τότε διαφωνήστε με ευγενικό, λογικό τρόπο και ίσως αυτό βοηθήσει τους άλλους να ξανασκεφτούν τις ιδέες τους online. Μπορείτε να αντικρούσετε τις ιδέες αυτές με γεγονότα ή άλλες απόψεις, για να προβάλετε την μεγάλη εικόνα. Το αν θα το κάνετε αυτό ή όχι εξαρτάται από το πόσο πιστεύετε ότι οι άλλοι μπορούν να πειστούν, ή από το εάν θέλετε οι άλλοι να δουν μια άλλη οπτική.

Μοιράζομαι – Εάν διαμοιράζετε κάποιου είδους περιεχόμενο χωρίς να το σχολιάζετε, αυτό μπορεί να σημαίνει πως συμφωνείτε με αυτό. Προσθέτοντας ένα σχόλιο με άποψη μπορεί να κάνει πιο ξεκάθαρη την θέση σας στους άλλους. Το να διαμοιράζεσαι κάποιο περιεχόμενο σημαίνει επίσης ότι περισσότεροι άνθρωποι θα το δουν, επομένως σκεφτείτε την επίδραση του.

Επισημαίνω/Αναφέρω – Αν δείτε κάτι online που είναι ρητορική μίσους, τότε μπορείτε να το επισημάνετε ή να το αναφέρετε στην πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης για να το κατεβάσουν. Παρ' όλα αυτά, η επισήμανση ελεύθερου λόγου με τον οποίο διαφωνείτε μπορεί να απομακρύνει τον διαχειριστή της πλατφόρμας από πραγματικές περιπτώσεις ρητορικής μίσους.

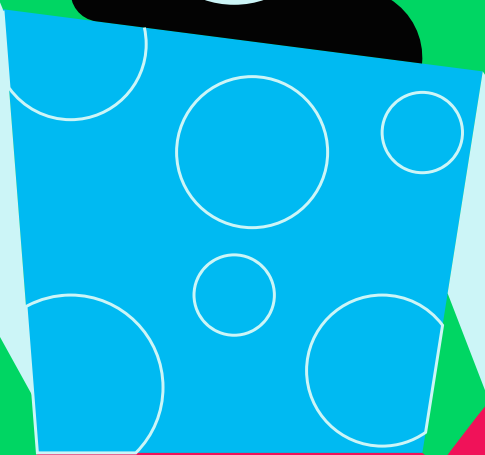
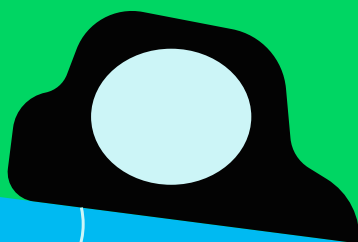

Μπλοκάρω – Αν γιώθετε ότι απειλήστε από κάποιον χρήστη λόγω της κοροϊδευτικής του συμπεριφοράς ή του εχθρικού του λόγου απέναντι σε άλλους, τότε το να τον μπλοκάρετε μπορεί να είναι μια λογική επιλογή. Αλλά, μπλοκάροντας κάθε άτομο που διαφωνεί με τις απόψεις σας, μπορεί να οδηγηθείτε σε μείωση του διαδικτυακού σας αντίκτυπου.

Ανταπαντώ με θετικότητα – Η συζήτηση με θετικότητα μπορεί να αποτελεί μια εξαιρετική επιλογή για να φωτίσετε διαφορετικές πτυχές μιας συζήτησης, απαξιώνοντας τα κακεντρεχή μηνύματα και ενισχύοντας ένα θετικό, μεγάλης απήχησης κίνημα online. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε σχετικό περιεχόμενο που είναι ήδη διαθέσιμο online ή να δημιουργήσετε δικό σας και μπορείτε να είστε όσο συγκεκριμένοι, όσο ασαφείς, όσο ευθείς και όσο έμμεσοι θέλετε εσείς. Μπορείτε λόγω χάρη να χρησιμοποιήσετε χιούμορ, συναισθηματικές ιστορίες ή στοιχεία του λαϊκού πολιτισμού ως ένα δυνατό κανάλι για να τραβήξετε την προσοχή στην δική σας μεριά της ιστορίας.

Ενότητα Πέντε —
Ψηφιακοί Ηγέτες
Επισκόπηση

Εκπαιδευτικοί Στόχοι:

Κατανοήστε πώς μπορείτε να χρησιμοποιήσετε με θετικό τρόπο το δικαίωμα στην ελεύθερη έκφραση και αναδείξετε τις απόψεις σας διαδικτυακά

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Εξασκούν με αποτελεσματικότητα το δικαίωμα τους στην ελεύθερη έκφραση διαδικτυακά

Κατανοούν την ευθύνη τους για να επιφέρουν θετικές αλλαγές διαδικτυακά

Προστατεύουν την ευημερία την δική τους και των άλλων διαδικτυακά

Χρησιμοποιούν τα ψηφιακά εργαλεία για να συμμετέχουν στην κοινωνία των πολιτών διαδικτυακά

Δραστηριότητα		Χρόνος	Πηγές
Η Δύναμη των Νέων	Ολόκληρη η τάξη συζητά για την εξάσκηση του ελεύθερου λόγου ως απάντηση στη ρητορική μίσους. Έπειτα, οι μαθητές παρουσιάζουν μελέτες περίπτωσης αποτελεσματικών	20 λεπτά	Βλ. Παράρτημα 5.1: 2 παραδείγματα νεανικού ακτιβισμού online Παρουσίαση Powerpoint
Ανάλαβε δράση	Δουλεύοντας σε ζευγάρια ή ομάδες, οι μαθητές χτίζουν πάνω στις απαντήσεις τους στο βασικό ερώτημα 3 για να αρχίσουν να οργανώνουν την στρατηγική της online καμπάνιας τους.	30 λεπτά	Βλ. Παράρτημα 5.2: Έγγραφο προγραμματισμού: Επιλογή Α Έγγραφο προγραμματισμού: Επιλογή Β
Συζήτηση στη τάξη	Ζευγάρια ή ομάδες μαθητών έχουν την ευκαιρία να μοιραστούν τα σχέδια τους και να λάβουν ανατροφοδότηση από τον διαμεσολαβητή και τους συνομήλικους τους.	10 λεπτά	

Η Δύναμη των Νέων

20 Λεπτά —

Βασισμένοι στην προηγούμενη ενότητα, στην αρχή της ενότητας πέντε, οι μαθητές θα συζητήσουν τρεις ερωτήσεις:

- 1 *Πιστεύετε ότι έχουμε την ευθύνη να στηρίζουμε online άτομα και κοινότητες;*
- 2 *Πώς μπορούμε να ασκήσουμε το δικαίωμα μας στον ελεύθερο λόγο με θετικό τρόπο online;*
- 3 *Μπορείτε να σκεφτείτε μερικά παραδείγματα όπου το έχετε δει αυτό;*

Αυτή η συζήτηση πρέπει να οδηγήσει τους μαθητές να αναγνωρίσουν πως όπως ανήκουν σε κοινότητες offline, έτσι είναι μέρος και σε online κοινότητες και έχουν τη δυνατότητα να παίξουν έναν θετικό ρόλο σε αυτές.

Όταν οι μαθητές μοιραστούν τα δικά τους παραδείγματα στα οποία έχουν δει τον ελεύθερο λόγο να έχει θετικό αντίκτυπο, τότε ο διαμεσολαβητής μπορεί να ψάξει αυτές τις περιπτώσεις και να τις παρουσιάσει στον προτζέκτορα, έτσι ώστε οι μαθητές να μπορούν να έχουν μια πιο ξεκάθαρη εικόνα για αυτό που τους περιγράφεται. Όταν μοιραστούν τα παραδείγματα τους, ο διαμεσολαβητής θα πρέπει να παρουσιάσει τα δυο παραδείγματα που βρίσκονται στην Παρουσίαση Powerpoint, προβάλλοντας online καμπάνιες που οργανώνουν νέοι άνθρωποι με στόχο να θίξουν πολιτικά, κοινωνικά και πολιτισμικά θέματα.

Ο διαμεσολαβητής θα πρέπει να μιλήσει στους μαθητές για το ιστορικό υπόβαθρο που βρίσκεται πίσω από αυτές τις εκστρατείες, τονίζοντας την βασική πληροφορία: όταν η εκστρατεία αυτή συνέβη, ποιοι συμμετείχαν και τι ήλπιζαν να καταφέρουν. Ο διαμεσολαβητής πρέπει τότε να δώσει στους μαθητές, που έχουν χωριστεί σε ζευγάρια ή ομάδες των τριών, ενημερωτικά δελτία για κάθε μια από αυτές τις εκστρατείες. Τα ζευγάρια ή οι ομάδες θα έχουν δέκα λεπτά να αναλύσουν τις εκστρατείες χρησιμοποιώντας τις παρακάτω ερωτήσεις για να βοηθηθούν:

- 1 *Ποιο ήταν το θέμα που οι νέοι είδαν να αλλάζει μέσα από τις εκστρατείες;*
- 2 *Ποιο ήταν το μήνυμά τους;*
- 3 *Με ποιόν τρόπο κατάφεραν να επικοινωνήσουν αποτελεσματικά αυτό το μήνυμα;*
- 4 *Ποιος τους υποστήριξε και με ποιόν τρόπο; (π.χ δημόσια, εταιρική χρηματοδότηση ή από άτομα μεγάλης κοινωνικής επιρροής)*
- 5 *Είχαν κάποιο σλόγκαν ή hashtag;*

- 6 *Τι είδους διαφορετικά ψηφιακά εργαλεία και πλατφόρμες χρησιμοποίησαν για να διαδώσουν το μήνυμά τους;*
- 7 *Η online επιτυχία τους μεταφέρθηκε και offline; (μέσα από πορείες και άλλες μορφές διαμαρτυρίας)*
- 8 *Πώς γνώριζαν ότι ήταν επιτυχημένες;*

Μετά από δέκα λεπτά, ο διαμεσολαβητής θα λάβει ανατροφοδότηση από την κάθε ομάδα για την μελέτη περίπτωσης που είχαν αναλάβει, επιβεβαιώνοντας ότι οι μαθητές ολοκλήρωσαν αυτή την άσκηση γνωρίζοντας τον λόγο που αυτές οι εκστρατείες ήταν τόσο επιτυχημένες. Η σκέψη των μαθητών μπορεί να διευρυνθεί ζητώντας τους να αναρωτηθούν:

- *Πώς θα μπορούσατε να βελτιώσετε αυτή την εκστρατεία αν ήσασταν εσείς υπεύθυνοι;*

Ανέλαβε Δράση

30 Λεπτά —

Η τελευταία δραστηριότητα του εκπαιδευτικού υλικού συγκεντρώνει όσα έχουν μάθει οι μαθητές μέχρι αυτό το σημείο και τους δίνει την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις νέες τους δεξιότητες, γνώσεις και απόψεις. Αυτή η δραστηριότητα τους ζητάει να απαντήσουν στο Βασικό Ερώτημα 4:

ΠΩΣ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑΤΕ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΤΕ ΤΑ ΨΗΦΙΑΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΑΛΑΒΕΤΕ ΔΡΑΣΗ ΣΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΠΟΥ ΤΕΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ 2;

Απαντώντας σε αυτές τις ερωτήσεις, οι μαθητές θα:

1

Οργανώσουν την δική τους online εκστρατεία, χρησιμοποιώντας μια γκάμα ψηφιακών εργαλείων για να συνεισφέρουν θετικά, online και offline

2

Κάνουν έρευνα, θα συμμετάσχουν και θα συνεισφέρουν σε μια ήδη υπάρχουσα εκστρατεία για να επιδείξουν αποτελεσματική επικοινωνία και υποστηρικτική στάση

Οι μαθητές πρέπει να έχουν την επιλογή σε αυτή τη φάση να δουλέψουν είτε ατομικά, είτε σε ζευγάρια ή σε ομάδες των τεσσάρων. Αυτοί που θα δουλέψουν σε ζευγάρια ή ομάδες θα πρέπει να είναι σίγουροι ότι υπάρχει σύμπνοια για το θέμα στο οποίο θα εστιάσουν την εκστρατεία τους.

Ο διαμεσολαβητής θα δώσει σε κάθε ομάδα ένα έγγραφο προγραμματισμού σε Α3, για να τους στηρίξει, είτε διαλέξουν την επιλογή Α είτε την επιλογή Β. Αυτά τα έγγραφα θα προσφέρουν στους μαθητές μια ξεκάθαρη δομή για το πώς να αναπτύξουν τις ιδέες τους.

[Επιλογή Α – έγγραφο προγραμματισμού](#)

[Επιλογή Β – έγγραφο προγραμματισμού](#)

Ανα διαστήματα στη διάρκεια των τριάντα λεπτών, ο διαμεσολαβητής μπορεί να διακόπτει για λίγο τους μαθητές δίνοντας τους την ευκαιρία να μοιραστούν τις ιδέες που έχουν μέχρι εκείνη τη στιγμή. Δίνοντας την ευκαιρία να παρουσιάσουν την δουλειά τους, θα μπορέσει να βοηθήσει εκείνους που δυσκολεύονται, να σκεφτούν πιο δημιουργικά έχοντας κάποιες ιδέες για να ξεκινήσουν.

Ο διαμεσολαβητής θα πρέπει να διασφαλίσει ότι είναι ικανός να βοηθήσει όσο το δυνατόν περισσότερους μαθητές εκείνη την ώρα, καθώς για πολλούς θα είναι μια νέα εμπειρία και θα χρειαστούν αρκετές συμβουλές και ενθάρρυνση.

Για να διατηρηθεί ο ρυθμός αυτής της άσκησης και για να υποστηριχθούν οι μαθητές να μετατρέψουν τις ιδέες τους σε πράξη, ο διαμεσολαβητής πρέπει να διασφαλίσει ότι οι μαθητές ολοκληρώνουν οργανώνοντας επιτυχώς και εντός χρονικού πλαισίου «τα επόμενα βήματα». Παραδείγματος χάρη, οι μαθητές μπορούν να οργανώσουν να επιτύχουν τα ακόλουθα, μια εβδομάδα μετά το σεμινάριο:

- 1 Δημιούργησε ή γίνε μέλος μιας ομάδας στα κοινωνικά δίκτυα
- 2 Προσκάλεσε 50 φίλους και ζήτησε να τους να προσκαλέσουν τους φίλους τους
- 3 Ανάρτησε ένα θετικό μήνυμα στην ομάδα
- 4 Γνώρισε την ομάδα στους γονείς/φροντιστές και σε σχετικούς δασκάλους στο σχολείο
- 5 Ζήτησε συμβουλή από αυτούς τους ενήλικες

Ο διαμεσολαβητής θα πρέπει να έχει υπόψη πως όταν η τάξη των μαθητών είναι κάτω των 13 ετών, θα πρέπει η δραστηριότητα αυτή να τροποποιηθεί. Μαθητές 12 ετών μπορούν να σκεφτούν πώς ένα ζήτημα που έχουν διαβάσει online μπορεί να γίνει μια offline εκστρατεία, για την οποία μπορούν να κερδίσουν υποστήριξη από τους συνομήλικους τους, τους γονείς και τους δασκάλους τους. Εναλλακτικά, μπορούν να ακολουθήσουν στο έγγραφο προγραμματισμού που προορίζεται για 13 ετών+, οργανώνοντας την εκστρατεία τους μέχρι να γίνουν 13!

Συζήτηση στην Τάξη

10 Λεπτά —

Στο τέλος αυτής της ενότητας, δίνεται ο χρόνος στους μαθητές που επιθυμούν να μοιραστούν τις ιδέες τους με την υπόλοιπη τάξη να το κάνουν. Οι υπόλοιποι μαθητές μπορούν να δώσουν ανατροφοδότηση και συμβουλές στις εκστρατείες των συμμαθητών τους. Ο διαμεσολαβητής θα πρέπει να το χρησιμοποιήσει αυτό σαν μια τελευταία ευκαιρία να επαινέσει τις ιδέες και τις προσπάθειες όλων των μαθητών και να τους ενισχύσει να ζητήσουν βοήθεια από το σπίτι, από τους δασκάλους και τους φίλους τους ώστε να μετατρέψουν τα σχέδια τους σε πράξεις!

Παραρτήματα —

Ενότητα 1 – Συνειδητοποιημένοι Καταναλωτές

Γεγονός ή Μυθοπλασία ; Παράρτημα 1.1

Ψευδείς Ειδήσεις:

Απίστευτη Αποκάλυψη: Πήγαν τα ΟΥΚ να διασώσουν τον Τσίπρα από τις Μαλδίβες στις οποίες έκανε μυστικά χλιδάτες διακοπές;

<https://www.lykavitos.gr/apisteyti-apokalypsi-pigan-ta-ouk-na-di/>

Πραγματικές Ειδήσεις:

Μαθητική Διαδήλωση κατά της κλιματικής αλλαγής στο Αμβούργο

<https://tvxs.gr/news/kosmos/mathitiki-diadilosi-kata-tis-klimatikis-allagis-sto-amboyrgo>

Μεροληπτικές Ειδήσεις:

Χιλιάδες προσλήψεις στο Δημόσιο- Η κυβέρνηση τάζει θέσεις,... εξαγοράζει ψήφους.

<https://www.tanea.gr/08/03/2019/greece/employment/xiliades-proslipseis-sto-dimosio-i-kyvernisi-tazei-theseis-eksagorazei-psifous/>

Ποιά είναι η ιστορία;Παράρτημα 1.2

Γεγονός: Ημιτελικός κυπέλλου μπάσκετ Παναθηναϊκός- Ολυμπιακός. Αποχώρηση του Ολυμπιακού στο ημίχρονο λόγω παραπόνων για τη διαιτησία

Πράσινη Ομάδα - 3x ισορροπημένοι τίτλοι:

Οριστική αποχώρηση του Ολυμπιακού, στον τελικό ο Παναθηναϊκός
(<http://www.gazzetta.gr/basketball/kypello-elladas/article/1324639/oristiki-apohorisi-toy-olympiakoy-ston-teliko-o-panathinaikos>)

Αποχώρησε από τον ημιτελικό ο Ολυμπιακός, μπλοκαρισμένη στο ΟΑΚΑ η αποστολή
(<https://www.sport24.gr/Basket/OmadesBasket/A1Olympiakos/mploko-ths-astynomias-sthn-apostolh-toy-olympiakou.5439427.html>)

Κύπελλο Μπάσκετ – Αποχώρησε λόγω διαιτησίας ο Ολυμπιακός – Στον τελικό ο Παναθηναϊκός(<https://www.protothema.gr/sports/article/864589/osfp-pao/>)

Μπλε ομάδα - 3x θετικά προκατειλημμένοι τίτλοι:

Το 'έσκασε' από το ΟΑΚΑ και 'έφαγε' 6- ο Ολυμπιακός
(<https://www.leoforos.gr/panathinaikos/basket/story/145097/to-eskase-apo-to-oaka-kai-efage-6-o-olympiakos>)

Παναθηναϊκός-Ολυμπιακός : Οι κότρες..... το 'σκάσαν
(<https://www.leoforos.gr/panathinaikos/basket/story/144966/panathinaikos-olympiakos-den-antexan-ton-diasyrmo-kai-efygan>)

Κόκκινη Ομάδα - 3x αρνητικά προκατειλημμένοι τίτλοι:

Η "σφαγή" στο ΟΑΚΑ
(<https://www.gavros.gr/article/mpasket/-276922h-sfagh-sto-oaka-vid>)

Είμαστε αηδιασμένοι – Αρκετά
(www.sportdog.gr)

Τα "εγκλήματα" των γκρι στο ΟΑΚΑ....
(<https://www.thrylos24.gr/ta-egklimata-ton-gkri-sto-oaka-vid/>)

Έγγραφο Βασικών Ερωτήσεων: Παράρτημα 1.3

[Έγγραφο Βασικών Ερωτήσεων](#)

Παραρτήματα —

Ενότητα 2: Ανθεκτικοί Πολίτες

Σtereοτυπικές Αφηγήσεις: Παράρτημα 2.1

1.

Ο διαμεσολαβητής μπορεί να διαλέξει αυτά ή άλλα παραδείγματα ανάλογα με την τάξη του

1. Ένας φαρμακοποιός φιλάει μια όμορφη πελάτη για να την θεραπεύσει και ξεχνάει όλους τους άλλους πελάτες (11880)

<https://www.youtube.com/watch?v=mu5y27nmYzk>

2.

2. Η γυναίκα μαγειρεύει μπάμιες και ο άντρας της αποφασίζει να την επιστρέψει στην πεθερά του- διαφήμιση της εταιρείας «Γερμανός»

<https://www.youtube.com/watch?v=4-HJS3DFvzg>

3.

Άρθρο που χρησιμοποιεί στερεοτυπικές και υποτιμητικές εκφράσεις για τους Ρομά.

4.

4. Ένα βίντεο θεωρίας συνωμοσίας στο YouTube που υποστηρίζει ότι υπάρχει μια ομάδα που θέλει να μετατρέψει την Ελλάδα σε Ισλαμική χώρα. Το βίντεο καταγγέλλει την ελληνική κυβέρνηση ότι δίνει τα δικαιώματα των Ελλήνων στους μετανάστες ενώ οι Έλληνες πεινάνε. Το βίντεο υποστηρίζει ότι οι μετανάστες έχουν πολλά δικαιώματα (δωρεάν στέγαση κλπ) ενώ οι Έλληνες όχι. Δεν υπάρχει επίσημη πηγή για το βίντεο. <https://www.youtube.com/watch?v=MVUFFmP24So>.

5.

5. «Από εσένα εξαρτάται να μην γίνει το παιδί σου μετανάστης στη χώρα του». Η αφίσα είναι μέρος μιας προεκλογικής καμπάνιας της Χρυσής Αυγής για τις δημοτικές εκλογές της Καλλιθέας. Είναι ενάντια στην αύξηση του αριθμού των μεταναστών.

6.

6. Πρωτοσέλιδο της εφημερίδας «Μακελειό» που αναφέρεται στην γυναίκα του πρωθυπουργού και στις γυναίκες μέλη της κυβέρνησης. Έγινε καταγγελία στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

<http://www.makeleio.gr/wp-content/uploads/03/2019/exofillo1-3-9.jpg>

Συζήτηση στην τάξη:Παράρτημα 2.2

Ο εκπαιδευτής διαλέγει το παράδειγμα που είναι πιο κατάλληλο για την παρουσίαση στην τάξη του.

1.

Πως αντιδρούν οι άνθρωποι σε ρατσιστικά σχόλια σε μια στάση λεωφορείου. <https://www.youtube.com/watch?v=Nh1aPWvW07o>

2.

Stop Mind Borders:
Παρουσιάζει αρχικά κάποιους ανθρώπους να κάνουν ρατσιστικές στερεοτυπικές δηλώσεις για να αποκαλύψει μετά ότι ήταν αυτά που άκουγαν όταν αυτοί (Έλληνες) πήγαν να ζήσουν στο εξωτερικό

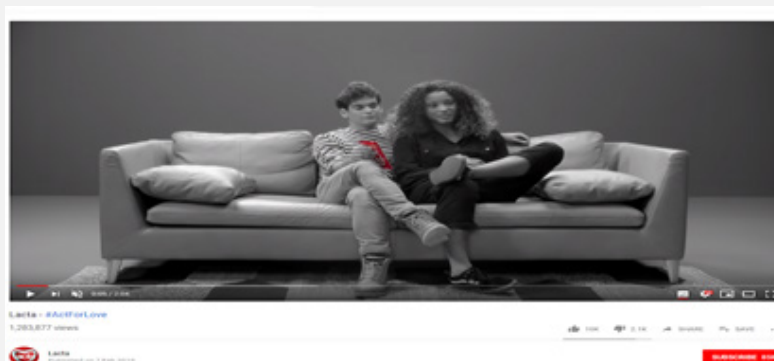
https://www.youtube.com/watch?time_continue=62&v=BjM-uo3A7Y4

3.

Το βίντεο ήταν μεταξύ των κορυφαίων 20 δημοφιλέστερων Ελληνικών βίντεο στο youtube για το έτος 2015 και είχε μεγάλη δημοσιότητα στα μέσα. Μερικές αντιδράσεις (τίτλοι άρθρων):

- Το κοινωνικό πείραμα της Action Aid στέλνει ένα φωνητικό μήνυμα ενάντια στο ρατσισμό
- Πόσο ρατσιστές είναι οι Έλληνες; Κοινωνικό Πείραμα από την Action Aid
- Τι θα έκανες εάν κάποιος δεχόταν ρατσιστική επίθεση μπροστά σου

https://www.youtube.com/watch?time_continue=62&v=BjM-uo3A7Y4

Παραρτήματα —

Ενότητα 3: Αποτελεσματική Επικοινωνία

Αρχή –Πώς και γιατί:: Παράρτημα 3.1

- ① *Πόσα νοικοκυριά στην Ελλάδα έχουν πρόσβαση στο internet - %71*
- ② *Πόσοι Έλληνες χρησιμοποιούν το internet καθημερινά; - %72*
- ③ *Πόσες ώρες την ημέρα περνάνε οι Έλληνες στο διαδίκτυο; - Τρεις ώρες*
- ④ *Πόσοι νέοι κάτω των 13 έχουν λογαριασμό κοινωνικής δικτύωσης στην Ελλάδα; - %70*
- ⑤ *Ποιο μέσο κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιείται περισσότερο από νέους;- Instagram (%51) και YouTube (%40)*
- ⑥ *Σε τι ηλικία ξεκινάει η χρήση του internet στην Ελλάδα; - 7 έως 8 χρονών*
- ⑦ *Σε τι % συνολικά χρησιμοποιούν μέσα κοινωνικής δικτύωσης στην Ελλάδα;- 76 %*

Ποια η διαφορά: Παράρτημα 3.2

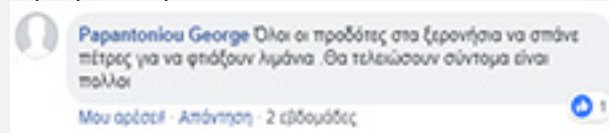
4 παραδείγματα δηλώσεων για να εξετάσουν οι μαθητές πώς θα τα επικοινωνούσαν

- *Την κριτική τους σε σχέση με το πώς συμπεριφέρθηκε κάποιος στην αυλή του σχολείου*
- *Την διαφωνία τους με κάποιον σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των προσφύγων*
- *Το φλερτ τους με κάποιον/κάποια*
- *Τα συγχαρητήριά τους σε κάποιον που έκανε κάτι γενναίο*

Πρόσεξε το ύφος σου: Παράρτημα 3.3

Συμφωνία των Πρεσπών

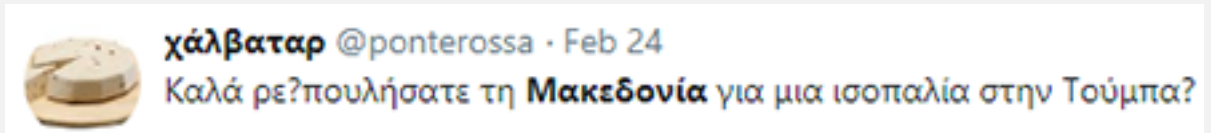
1. Α. Προσβλητικό ύφος

2. Β. Θυμωμένο Ύφος

3. Γ.ΑΣΤΕΙΟ ΥΦΟΣ

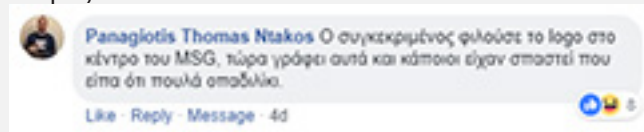
Πρόσεξε το ύφος σου Παράρτημα 3.3

Σχόλια στα Social media για ένα tweet από έναν παίκτη μπάσκετ που άλλαξε ομάδα

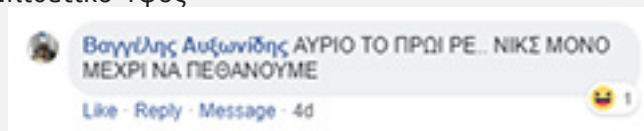
1. I.Απρόθυμο/ Χωρίς Ενθουσιασμό Ύφος:

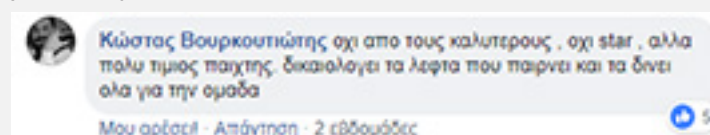
2. II.Αστείο ύφος

3. III.Επιθετικό Ύφος

4. IV.Ευγενικό Ύφος

Παραρτήματα —

Ενότητα 4 – Γνωρίζω τα δικαιωμά μου στο διαδίκτυο

Αρχική – Τι είναι συναίνεση: Παράρτημα 4.1

3 παραδείγματα από online περιεχόμενο που διαμοιράστηκαν χωρίς συναίνεση

Viral βίντεο που δείχνει έναν τσακωμό σε ένα ελληνικό λεωφορείο

<https://www.youtube.com/watch?v=nSj0SkhEST8>

Βίντεο με το παρασκήνιο από τη συνέντευξη του πρωθυπουργού που κοινοποιήθηκε χωρίς συναίνεση και κατέληξε στην απόλυση του ατόμου που το κοινοποίησε καθώς και σε δημόσια αντιπαράθεση.

<https://www.youtube.com/watch?v=5f0qFfzemXs>

Φωτογραφία ενός ανθρώπου του οποίου η φωτογραφία χρησιμοποιήθηκε σε αντικαπνιστική φωτογραφία χωρίς την συναίνεσή του

<http://www.mag24.gr/wp-content/uploads/11/2016/kama640-x359.jpg> <https://tvxs.gr/news/eyropi-eop/o-dithen-anapiros-sti-fotografia-ton-paketon-tsigaron-den-einai-kan-kapnistis>

Μάθετε τα δικαιώματά σας: Παράρτημα 4.2

Παιχνίδι ερωτήσεων με σωστό ή λάθος, η κάθε μια ερώτηση τυπώνεται σε χωριστό χαρτί :

- ① *Πρέπει να είσαι τουλάχιστον 12 ετών για να αρχίσεις να χρησιμοποιείς τις πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης : Λάθος – πρέπει να είσαι τουλάχιστον 13.*
- ② *Είσαι υπεύθυνος για όλες τις πληροφορίες και το περιεχόμενο που δημοσιεύεις στο διαδίκτυο: Σωστό*
- ③ *Είσαι ελεύθερος να αντιγράψεις και να δημοσιεύσεις περιεχόμενο και πληροφορίες άλλων ατόμων στο διαδίκτυο χωρίς να ζητήσεις πρώτα την συναίνεση τους: Λάθος*
- ④ *Όλες οι πληροφορίες που δημοσιεύεις στο διαδίκτυο γίνονται ιδιωτικές την ίδια στιγμή και δεν μπορεί να τις δει κανένας άλλος : Λάθος, πρέπει να αλλάξεις τις ρυθμίσεις απορρήτου για να ελέγξεις ποιος βλέπει τις πληροφορίες σου.*
- ⑤ *Όλες οι πληροφορίες που δημοσιεύεις στις πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν/πωληθούν από τις εταιρίες αυτές για να βγάλουν κέρδος. Σωστό*
- ⑥ *Για να δημοσιεύσει κάποιος μια φωτογραφία ή ένα βίντεο σου, πρέπει να ζητήσει την συναίνεση σου πριν το κάνει, και το αντίστροφο : Σωστό*
- ⑦ *Εάν δεν ζητήσουν την συναίνεση σου ή το αντίστροφο, δεν μπορείς να κάνεις τίποτα γι' αυτό : Λάθος, οι πλατφόρμες παρέχουν τρόπους με τους οποίους μπορείς να αναφέρεις το περιεχόμενο που απαιτεί την συναίνεση σου.*

Έλεγε την συγκατάθεσή σου: Παράρτημα 4.3

Μια λίστα, όχι πλήρης, με κάποιους τρόπους για τον έλεγχο της συναίνεσής σας :

- Προφορική έκφραση συναίνεσης
- Φυσική έκφραση (π.χ. καταφατικό γνέψιμο)
- Παροχή γραπτής συναίνεσης
- Επιλογή συμμετοχής με όρους και προϋποθέσεις
- Απόσυρση της συναίνεσης
- Επισήμανση ή αναφορά του περιεχομένου για το οποίο δεν έχετε δώσει άδεια χρήσης
- Ζητήστε την συναίνεση των άλλων πριν κοινοποιήσετε περιεχόμενο που τους αφορά
- Ζητήστε την συναίνεση των άλλων πριν δημιουργήσετε το περιεχόμενο (π.χ. πριν τραβήξετε μια φωτογραφία ή ταινία)
- Αποσύρετε την συναίνεση σας σχετικά με τη χρήση και την κοινοποίηση των στοιχείων σε μια πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης ή μια ψηφιακή εφαρμογή.
- Ζητήστε να δείτε τα στοιχεία που έχει για σας μια πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης ή μια ψηφιακή εφαρμογή και τους τρόπους με τους οποίους τα χρησιμοποιεί (μπορείτε να κάνετε download αυτά τα στοιχεία)

Ρητορική Μίσους και Ελευθερία Λόγου: Παράρτημα 4.4

Ορισμός της Ρητορικής Μίσους:

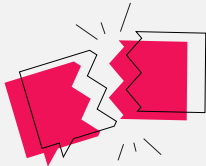
Με τον όρο «ρητορική μίσους» εννοούμε κάθε μέσο έκφρασης που διαδίδει, ενθαρρύνει ή δικαιολογεί το ρατσιστικό μίσος, την ξενοφοβία, τον αντισημιτισμό ή άλλες μορφές μίσους οι οποίες βασίζονται στην μισαλλοδοξία, συμπεριλαμβανομένων αυτών που εκφράζονται μέσω του έντονου εθνικισμού και εθνοκεντρισμού, της διάκρισης και της εχθρότητας εις βάρος των μειονοτήτων, των μεταναστών και των ατόμων με ξένη καταγωγή

Ορισμός της Ελευθερίας του Λόγου:

Η Ελευθερία του Λόγου είναι η ικανότητα και το δικαίωμα να διαμοιράζεσαι τις απόψεις και τις ιδέες σου χωρίς τον φόβο αντιποίνων ή λογοκρισίας.

Απαντήσεις: Παράρτημα 4.5

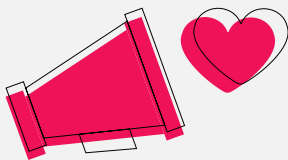
2 παραδείγματα ρητορικής μίσους και 2 παραδείγματα ελεύθερου λόγου για να σχολιάσουν οι μαθητές.

Ρητορική Μίσους

Νότης Σφακιανάκης: «Δεν είναι πρόσφυγες, είναι ριψασπίδες» <http://newpost.gr/lifestyle/521415/noths-sfakianakhs-den-einai-prosfyges-einai-ripsaspides>

Ο Αμβρόσιος, επίσκοπος Καλαβρύτων κατηγορεί την ομοφυλοφιλία ότι είναι ένα «κοινωνικό έγκλημα» και καλεί τους ανθρώπους να «φτύσουν» τους ομοφυλόφιλους <https://www.youtube.com/watch?v=oUxavNRO6l8>

Ελευθερία του Λόγου

Ο Μάρκος Σεφερλής μιλάει με στερεοτυπικό τρόπο για διάφορες εθνικότητες: <https://www.youtube.com/watch?v=HafpceiRtAo>

Ένα Γκράφιτι του πρώην έλληνα πρωθυπουργού που εμφανίζεται ως Χίτλερ

Παραρτήματα —

Ενότητα 5: Ψηφιακοί ηγέτες

Η δύναμη των νέων: Παράρτημα 5.1

2 παραδείγματα online εκστρατειών από νέους που έχουν στόχο να

1. [Fact Sheet 1:](#) Η Αθήνα ενάντια στην κλιματική Αλλαγή. Εκδήλωση για την δημιουργία του μεγαλύτερου μωσαϊκού με ανακυκλωμένα υλικά στο Παναθηναϊκό στάδιο για να ευαισθητοποιήσει τους νέους ανθρώπους ενάντια στην κλιματική αλλαγή.

<https://www.facebook.com/events/706959793010226>

2. [Fact Sheet 2 :](#) Αποδημητικά Πουλιά. Εφημερίδα που εκδίδεται κάθε 2 μήνες από νέους πρόσφυγες και τους δίνει βήμα για να ακουστεί η φωνή τους

<https://ddp.gr>

Ανάλαβε Δράση: Παράρτημα 5.2

[Επιλογή Α – έγγραφο προγραμματισμού](#)- Για μαθητές που επιθυμούν να σχεδιάσουν μια καινούρια εκστρατεία online.

[Επιλογή Β – έγγραφο προγραμματισμού](#) - Για μαθητές που επιθυμούν να συνεισφέρουν σε υπάρχουσες online εκστρατείες

**YOUNG
DIGITAL
LEADERS**

